

Jó Pajtás

2017. II. 23.

71. évf., 5. szám

Február 22. – a cserkészzet világnapja
Bemutatkozik a Vajdasági Magyar Cserkészszövetség

Mit tudsz a rettenetes gulagról?
A babonáról a péterrévei Samu Mihály iskola tanulóival

Ajándékunk az újvidéki gyermekkórháznak

Sokkal korábban is eszünkbe juthatott volna, hogy kimaradt újságpéldányainkból juttassunk az újvidéki gyermekkórházban betegeskedő gyerekeknek, de nem jutott. Egy szikra, azaz egy ötlet kellett, és a kórházban gyakorlati idejét töltő pszichológus, azaz **Bódis Tímea** közbenjárása, hogy egy doboznyi Jó Pajtást és Mézeskalácsot ajándékozzunk az ott tartózkodó kis betegeknek.

Ezzel persze nem azt szeretnénk sugallni, hogy milyen jó dolog lesz ezentúl a kórházba kerülni, mert ott ingyen újságok várnak, sokkal inkább azt, hogy aki odakényszerült, számíthat arra, hogy magyar nyelvű gyermeksjátóval is találkozhat.

Nada nővér (a képen balról) örömmel vette át ajándékunkat, melyet azonnal felkínált a betegeskedő gyerekeknek. Megígértük, hogy ezentúl a tanév folyamán havonta, kéthavonta újabb olvasnivaló-csomagot adunk le a kórház gyermekosztályán.

Mielőbbi felgyógyulást kívánunk minden kis betegnek!

N-a

Fotó: Ótos András

Rajzolj, hogy adhassunk!

értékelt, a legjobb alkotásokat február 6-a és március 3-a között nézheték meg az érdeklődők az óbudai Esernyős Szindbád Rendezvényterében.

A legjobb 15 munkát épp ma, február 23-án értékesítik, azaz árverezik el az I. Jótékonyági Gyermekrajz Aukción **Krizsó Szilvia** ismert tévés személyiség vezetésével. Más szóval: a legjobb rajzokat eladják, a befolyt összeget pedig a budapesti Cseppkő Gyermekotthon lakóinak adományozzák. Ezzel is szeretnénk szebbé tenni a gyermekek mindennapjait.

Ennél is szebb dolog, hogy a legjobb 15 munka közé bekerült a szabadkai **Sipraga Lúnának**, az EmArt Műhely növendékének alkotása is, melyet elárvereznek, árát pedig jótékonyági célokra fordítják.

A sok-sok pályázat között **Jótékonyági** is van. Ennek egyik szép példájával nemrég találkoztunk. Budapesten hirdették meg **Rajzolj, hogy adhassunk!** címmel. A rajzpályázat célja az volt, hogy a gyerekek saját eszközeikkel hozzájáruljanak ahhoz, hogy a szorult helyzetben lévők is megajándékozhatassák. A beérkezett pályaműveket neves zsűri

Cserkész-szám

Eheti Jó Pajtásunk eltér a szokásostól, hiszen tekintélyes részét a Cserkészletnek szenteltük. Bemutatjuk a vajdasági cserkészcsapatokat, ismertetjük múltjukat, betekintünk életükbe... Lásd 11-18-as oldalainkat! Ily módon köszöntjük a világ cserkészzeit február 22-e, a cserkészlet világnapja alkalmából!

Szűgyi Zoltán

A magad helyén

Ha magadba zártad a tájat,
a kertet, az udvart, a házat,
az utat, a folyót, a fákat,
magadban hordod otthonod.

Otthon vagy.
Otthon vagy minden hangban.
Otthon.
A szólásra kész haragban.
Ha magadba zártad a léted,
őseid, mind, élő-holt néped,
s nem is csak fiad,
szülőd, asszonyod-férjed,
magadban hordod otthonod.

Otthon vagy.
Otthon.
Őszben, a nyárban, télen.
Otthon a tavaszi ébredésben.
Otthon vagy teljességben.

Ha magadba zártad keresztet,
magadban hordod Krisztust.
Akkor otthon vagy Istenben.
Otthon. Vele. Mindenben.

Akkor otthon vagy:
a magad helyén.

Akárha maradtál,
akárha elmentél.

Aranyérem Ritának

Az indiai Hiderabad városkában meghirdetett nemzetközi képzőművészeti versenyen sikeresen szerepeltek a szabadkai EmArt Műhely növendékei. Kávai Rita aranyérmet kapott, Mila Lulić és Dunja Rokvić díjban részesült, míg Vanja Nikolić, Nikolina Stančić és Teodora Nikić oklevelet érdemelt ki. Rita az érmet szülővárosában, a csodaszép szabadkai városházán megrendezett fogadáson vehette át.

Rita a díjkiosztón közepén, jobbról felkészítő pedagógusa: **Grubanov Martinek Emília**, balról pedig **Horváth Tímea** szabadkai alpolgármester

Hiszel a babonában?

Elmondják a péterrévei Samu Mihály iskola diákjai

Híres költőnk, Arany János nagykőrösi tanárkodása idején több verset írt az-zal a szándékkal, hogy a magyar népet tanítsa, leszoktassa egy-egy hibájáról, például arról, hogy higgyen a babonában. A bajusz című elbeszélő költeményét is ilyen szándékkal írta: ironikus hangon rávilágít a hiszékenységre. Ha még nem olvastátok, lapozzatok bele, jókat fogtok ti is derülni a babonás Szűcs Györgyön!

A szerencsehozó ételekről is biztos hallottatok: Egy középkori babona szerint, ha nem falunk föl mindent szilveszterkor, akkor az új esztendőben nem fogunk hiányt szenvedni. Ilyenkor a ropogósra sült malac boldog, minden szempontból ígéretes esztendőt jelent. Ha újév napján először lencsét eszel, biztos szerencsés leszel, és soha nem ürül ki a pénztárcád.

Hogy manapság hiszünk-e a babonában? A péterrévei Samu Mihály iskola tanulója, **Solymosi Boglárka** és **Bálint Barbara** magyartanárnők diákjai bátrak, és elmesélik. A nyolcadikos **Bűn Réka** és **Körtvélyesi Kitti**, valamint a hatodikos **Péter Evelin**, **Sípos Rebeka**, **Rabóckai Luca**, **Bakos Gergely** és **Pásztor Zsombor** nyilatkozik.

Réka kategorikusan kijelenti, hogy nem hisz a babonában.

– Tizenharmadikán születtem – mondja –, s köztudott, hogy a 13-as szám szerencsétlenséget hoz. Hát nekem nem hozott, szerencsés-

nek érzem magamat. Azért ha kéményseprőt látok az utcán, megfogom a gombom, ha van. Meg azt is hallottam, hogy a lakodalomban a menyasszony hátra szokta dobni a csokrát, s aki elkapja, az lesz a legközelebb a menyasszony. Kiskorunkban gyűjtöttük a négylevelű lóherét meg az orgona többszirmú virágját. Biztos, hogy hozott szerencsét, mert akkoriban mindannyian hittünk benne.

Kitti biztos, hogy nem ül az asztal sarkához!

– Azt hallottam – meséli Kitti –, ha evés közben az ebédlőasztal sarkához ülsz, nem fogsz soha férjhez menni. Erre külön ügyelek, sose ülök oda. Én nagyon babonás vagyok! Péntek, 13-a nekem szerencsétlenséget hozott: levált a csizmám sarka.

Evelin a szokásokat helyezi előtérbe.

– Nem hiszem – vallja –, hogy ha fekete macska átszalad előttem az úton, szerencsétlenség ér. Abban nem hiszek, hogy a talált pénz szerencsét hoz, de azért fölveszem. Luca-napkor viszont mindig ültetünk búzát, hogy jövőre jó legyen a termés. A karácsonyfa alá szoktuk helyezni. Az ünnep után ki kell dobni a disznóknak.

Rebeka sem hisz a babonában, de arra ügyel, hogy többé ne törjön össze tükröt.

– Anyukám mondta egyszer, amikor eltörttem a tükröt, hogy aki eltöri a tükröt, hét évig nem megy férjhez. Meg a Luca-napi céduláról is mesélt, amikor tizenhárom papírra rá kell

írni egy-egy fiúnevet, s mindennap egyet be kell dobni a tűzbe. Amelyik megmarad, olyan nevé lesz a férjed. Ebben sem hiszek, mert egy ismerősünk éppen azt a fiúnevet nem írta rá a cetlikre, aki aztán a férje lett.

Luca sem hisz a babonában, de a mamája annál jobban.

– Általában nem hiszek a babonában, de a mamám! Ha otthon felejt valamit, biztos, hogy nem megy vissza érte, mert akkor nem lesz szerencséje. A fekete macskával kapcsolatos babonában sem hiszek. Van két fekete macskánk! Meg, ha új cipőt az asztalra teszel, balszerencsét hoz. De ha szerb pappal találkozom az utcán, megfogom a gombom...

Gergő sem hisz a babonában, de tükröt ő sem fog többet eltörni!

Nem hiszek a babonában, szerintem is a babonáság bolondság. Hallottam, ha átmászol a létra alatt, balszerencsét hoz...Meg a tükör eltörése!

Zsombor sem hisz a babonában, de a mamájától sok mindent hallott.

– A mamám újévre lencsét főz, hogy egész évben legyen pénze. Ha viszket az orrod, biztos, hogy mérges leszel. Ha megütöd a könyököd, váratlan vendég érkezik. Ha viszket a bal tenyered, pénzt kapsz... Soroljam még?

Koncz Erzsébet

Ha február, akkor tudomány

Nagy volt a nyüzsgés a szenttamási Jovanović Zmaj Általános Iskola előcsarnokában február elején, amikor megrendezték a Zmaj Tudományos Fesztivált. Ez volt immár az 5. ilyen rendezvény.

Az asztalokon a taneszközök mellett az erre az alkalomra készült tudományos munkák, plakátok, szórólapok, felszerelés és sok más egyéb kellett, körülöttük a diákok egész serege, akik tanáraikkal hetekig, hónapokig készültek a rendezvényre. Bemutatták, hogyan lehet egy szűknyakú üvegbe könnyedén tojást tenni, melyik festék oldódik tejben és melyik nem, hogyan működik a vulkán, hogyan elemezhetünk vérmintát, hogyan készülhet hulladékból mutatós és hasznos játék, hogyan fejlődik ki az emlősöknél az embrió...

A fesztivál az újvidéki tudományok fesztiváljának mintájára épült, helyszíne pedig az iskola előcsarnoka volt, ahol a tanulók a szaktanárokkal és osztálytársakkal együtt betekintést nyújtottak a tudomány csodálatos világába. A közönség közvetlenül is részt vehetett a különböző kísérletekben, bemutatásokon, a prezentációt a diákok tartották.

Milyen a kutatók munkája?

A nagyszabású iskolai rendezvény 2012-ben indult – mondta **Gluvákov Lenke** magyartanár, a szervezőbizottság egyik tagja. Mint mondta, akkor a tanárok önjerejéből, az idén viszont a NIS kőolajipari vállalat pályázatán nyert pénzből rendezték meg a fesztivált.

– A fesztivál célja, hogy a diákok az elsajátított tananyagot a gyakorlatban is alkalmazzák, és bevonják iskolatársaikat, valamint a látogatókat az érdekes kísérletekbe. Emellett február 13-án a felsősök részére sportnapot tartottunk, melynek célja a sportszellem fejlesztése, továbbá a barátságos mérkőzések által a közösségi szellem, a toleranciára és a tiszteletrre való nevelés. A fiúk labdarúgásban, a lányok pedig a két tűz közt játékban és röplabdában mérték össze erejüket.

Vörös Adrianna, a rendezvény fő szervezője elmondta: a tanulók ezen a napon kipróbálhatják, hogy milyen is előadónak, laboránsnak, kutatónak és asszisztensnek lenni, így a fesztivál segíti a végzős diákok pályaválasztását is. Közreműködtek a szülők, a tanulók, a tanárok és az Újvidéki Egyetem képviselői is, az idén a Föld-

rajz Tanszék látogatóval ellátott előadóival és hallgatóival. Itt volt továbbá a Kék Kör, a Cukorbetegség Ellen Küzdők Szenttamási Egyesülete, amelynek tagjai ingyenesen mérték a vérnyomást, a vércukorszintet, a magasságot, a testsúlyt stb. – hangsúlyozta a főszervező.

Munjin Szokola Erika, a kétnyelvű szenttamási általános iskola igazgatója elmondta, a fesztivál nagy népszerűségnek örvend a diákok körében, és talán ennek köszönhető, hogy a NIS Együtt a közösségért nyílt pályázatán tavaly 400 ezer dinárt nyert.

– Tíz hónap állt a rendelkezésünkre, hogy megszervezzük a fesztivált, és valóban maximálisan teljesítettünk – mondta. – Valamilyen módon szinte mindegyik tantárgyat bekapcsoltunk a folyamatba. Az iskola diákjai, tanárai, valamint a szülők mellett a község többi általános iskolájából is tömegesen érkeztek látogatók.

Milyen lett a hibridkerékpár?

Nem mindennapi látvány fogadta a műszaki oktatás standjára látogatókat, ugyanis kipróbálhatták a **Varkula Attila** által készített „hibridkerékpárt”, azaz a pedelec trike-ot. A tanár elmondta, a kerékpár nem egészen két hét alatt készült el, három kiselejtezett kerékpárból. Előnye, hogy jól megpakolható, könnyen kezelhető, viszonylag egyszerű szerkezetű, ezért is kiváló akár hosszabb távú túrákhoz is.

– A kerékpár hátsó meghajtású, ugyanis a hátsó csomagtartó alatt egy 250 wattos elektro-

motor található. Magának a motornak 3 sebessége van, és 40–50 kilométeres óránkénti sebességre képes. Egy töltéssel az akumulátor kb. 50 kilométert bír ki. Sokkal biztonságosabb jármű, mint a kétkerekű, és csak a hirtelen forduláskor lehet lebillenni róla. Az ülés kényelmes, vízálló és napálló – sorolta a műszaki tanár.

A biológusok csoportjánál **Hallgató Valéria** tanárnő irányította a csapatot.

– Az újrahasznosítás a téma, a gyerekekkel megtanuljuk, hogyan lehet a régi vagy éppen az eldobható tárgyat újrahasznosítani. A legkisebbek számára játékokat készítettünk.

Az iskola 5–8. osztályos speciális tagozata is részt vett a fesztiválon. **Skamla Elvira** tanítónő elmondta, a gyerekek megláthatták, hogyan néz ki a szilikátermű: különböző fémek különféle színű sóit egy üveg vízbe szórták. Ezek előbb lesüllyedtek az üveg aljára, majd az ozmózis alapján, fordított jégcsap alakban a felszínre igyekeztek. Az egész a tenger mélyére hasonlít – magyarázta a tanítónő.

Mit mondanak a diákok?

Tóth Nikoletta hetedikes tanuló nem először vett részt a szervezésben. Mint mondta, az idén a matematika csoportban segített az alsósoknak elmagyarázni és megoldani a feladatokat:

– Rajtam kívül még hárman vettek részt az osztályból ebben a csoportban, de voltak a szerb nyelvű osztályokból is diákok. Nagyon érdekes volt számomra a feladat, a magyar diákoknak magyarul, a szerbeknek pedig szerb nyelven magyaráztuk a bonyolult feladatok megoldásait.

Bezeg Andrea ugyancsak hetedikes diáklány a német standnál fogadta többedmagával az érdeklődőket: – Számokat kellett összekötni, megtalálni, valamint kirakni betűkből a megfelelő szavakat. Az egész úgy működött, hogy volt egy nagy táblázat, amelyen össze voltak keverve a betűk, de el volt rejtve bennük valamilyen szó, és ezt kellett megtalálni. A feladat egyáltalán nem volt könnyű. Mellette dominó is volt, amit ki kellett rakni: az egyiket a mondat eleje, a másikat pedig a vége állt, feladatként pedig össze kellett állítani a megfelelő értelmes mondatot. Több variáció is lehetséges volt.

Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra

Soha nem értettem, mit jelent ez a közmondás, míg nem tapasztaltam meg a saját bőrömön.

Egy szombat délután esős, borongós volt az idő, se biciklizni, se görkocsolyázni nem lehetett. Untam is magam. Húztam magam az egyik szobából a másikba, mint egy lajhár. Semmihez se volt kedvem igazán.

– Ádám, miért nem írod meg a leckéd? – kérdezte anyukám.

– Na, annyira azért nem unom magam – gondoltam, és leültem számítógépezni.

– Meglásd, jól jöhet még, ha még ma megírod a leckéd – válaszolta anyukám.

– Nem mindegy, hogy ma vagy holnap írom meg a leckét? – gondoltam magamban. Valahogy eszembe jutott, hogy mit csináltunk informatikából, és kinyitottam a füzetem. Láttam, hogy nincs sok lecke. Ezt megírom, gondoltam. Megnéztem, mi van más tantárgyból házira, és láttam, hogy mindenből kevés van. Gyorsan elkészültem.

Másnap telefonáltak a barátok, hogy menjünk fürdeni a medencére.

– Mehetek? – kérdeztem anyut.

– Ha megírtad a leckét, akkor igen – válaszolta anyu.

Nagyon megörültem, hogy már előző nap megírtam.

Azon a napon jól az eszembe vésődött, hogy mit is jelent a közmondás: amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra.

Karvák Ádám, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Hova tűnt a sok virág?*

Gondolkodtam, hogy melyik témáról írjak, végül a háborúval kapcsolatos témát választottam. Kérdésként felmerült, hogy kitől kérjek tanácsot, kitől érdeklődhetnék erről. Aztán eszembe jutott, hogy édesapám volt katonaságban és háborúban is. Édesapámnak elég nehéz volt mesélni erről, hiszen a háborúról senkinek sincs jó emléke.

Édesapám 1989-ben felesküdött Titóra, Jugoszlávia elnökére, Szlovéniában szolgált, Morska Subotán. Mesterlövésznek képezték ki, ezért a határon őrködött, és ha valaki át akart menni, lőnie kellett. Senkit sem akart lelőni, mindig csak az emberek lába mellé célzott, hogy megjíjjenek. 1989. december végén hazaküldték az őket Szlovéniából. Testvér a testvér ellen harcolt, édesapámat kinevezték szakaszparancsnoknak. Sok embert vitt a harcba, sok embert öltek meg, de ők is veszítettek el barátokat, testvéreket. Miközben apa mesélt, láttam, hogy néha-néha könnybe lábadt a szeme. Elszomorodtam, hiszen tudom, hogy a háború szörnyű dolog. Édesapám nagyon sok házat és templomot látott lebombázva. A házaktól az állatokat elhajtották, anyákat és gyermekeket gyaláztak meg. Sokszor a szerb hadsereg csinálta a borzalmakat. Minden nemzetiség egymás ellen harcolt. Voltak, akik elszöktek a katonaságból, mert félték, voltak, akiket lelőttek, mert nem akartak a saját testvérük, barátjuk ellen harcolni a vallásuk miatt. Golyó lyuggatta barakkokban aludtak egy pokrócon a katonák. A hideg téli szél átjárta a barakkokat. Édesapám felettese megparancsolta neki, hogy raboljon ki egy épületet, mivel édesapám megtagadta a parancsot, 18 napot ült zárkában. A városokban a tankok holttesteken mentek keresztül. Az emeletes házakból mesterlövészek lőttek rájuk, és a civileket sem kímélték. A hadsereg tudatlansága miatt sokszor egymás ellen harcoltak. Édesapám rengeteg síremléket látott, és temetetlen embereket is. Sokszor az ellátmány késve jött, vagy meg sem érkezett, többször állatokat öltek meg ételnek, azt sem tudták, hogy egészségesek voltak-e. A katonák szórakozása a kérdobálás volt: azt figyelték, kinek a kése esik közelebb a másik lábához. Mivel a pénz ott nem volt mérvadó, cigarettaiban és töltényekben játszottak. Néha egyszerű szerecsenyjéteket is kitaláltak. A katonaságban mindennap lopott valaki. A lopás kényszerből jött, mivel tiszta ruhát nem igazán igényelhettek a katonák. Ételhez is csak az tudott hozzájutni, aki élelmesnek bizonyult. Édesapám, sajnos, két katonát veszített a háború alatt, akik a barátai voltak. Amikor nem volt riadó, az alkohol mámorától nem látták egymást, úgy próbáltak felejteni. Viszont ha lőtt az ellenség, megtörtént, hogy napokig áztak, sárban feküdtek. Édesapámat 1998-ban képezték ki katonának Szlovéniában, pontosabban Novo Mestóban. A kaszárnyában ő volt a legfiatalabb, mivel még a 18. életévét sem töltötte be. Önként vonult be, mert hitt a katonaságban. A kiképzés a világ legnehezebb dolga, a legzordabb időben is oktatták őket.

Itt tanították meg édesapámat fegyvert szétszerelni, összerakni. Sőt, bombát lerakni az ellenséges területre.

Sajnos a nemzetiségek gyűlölködése a mai napig is tart. Édesapám nagyon megváltozott, és azt mondta, hogy a kegyetlenségnek nincsenek határai.

Kovács Hajnalka, 7. osztály, Stevan Sremac iskola, Emlékkiskola Kihelyezett Tagozat, Zenta

* A Palóc Társaság pályázatára készült dolgozat.

Tavaszi

*A fák virágba borulnak,
A Nap vidáman mosolyog,
Finom meleget terem.
A virágok óvatosan kibújnak,
Kellemes illatba borulnak.
Gyengéd szél fúj odakint,
A gyermekek vígan játszanak
a tavaszi napsütésben.*

**Nagy Vanessza, 5. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

A szülinapom

A szülinapom március 31-én van. A tekepályán ünnepeltük meg, délután három és hat óra között.

Tavaly a vendégeket április 2-ára, szombatra hívtuk. Türelmetlenül vártam az osztálytársaimat. Először Viola, majd Emina érkezett meg, később a többiek is befutottak. Egy idő után elkezdtünk bólingozni, versenyeztünk egymással. Úgyesen gurítottuk a golyót, közben egy néni ügyelt ránk. Nagyon jól éreztük magunkat. A játék alatt szörpít és ropit fogyasztottunk. Nemsokára eljött a tortaevés ideje is. Anyukám készítette, csodaszépre sikeredett. Jégvárás kép volt a tetején. Csokis-plazmás ízesítésű volt, a vendégek pedig el voltak ragadtatva. Később az ajándékokat bontottuk ki közösen. Mindenki próbált nekem örömet szerezni az ajándékával, ami sikerült is. Nagyon meghatódtam a rengeteg csomag láttán. Utána még sokat bólingoztunk, táncoltunk és szórakoztunk. Anyukám is velünk játszott és mindig valamelyik csapatot erősítette, aminek örültek is a társaim.

Elröppent az idő, gyorsan eljött a búcsú ideje. Barátainak megköszöntem, hogy jelenlétükkel szebbé tették a napomat.

Berkes Vivien, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

A macska és a kutya

Egy napon, mikor a kutya békésen aludt, a sunyi macska bosszút akart állni, mert a kutya állandóan megkergette.

Lelőkte a virágcserepet, hogy eltalálja a kutyát, a cserép azonban a gereblyére esett. A kutya arrébb ment, a gereblye pedig ráesett a macska fejére.

A macska megtanulta, hogy a kutyával nem lehet ujjat húzni.

Hanák Zsófia, 3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

A szomorú hercegkisasszony

– Kávai Renáta, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Kedves Pajtások!

Elgondolkodtató fogalmazások kerültek mai válogatásunkba. Olvassátok el figyelmesen például a tigrisről szóló fogalmazást, és egy környezetbarát szerző alakja rajzolódik ki előttetek. A „Hej azóta húsz esztendő telt el...” című fogalmazás szerzője az igazi barátság mibenlétére döbrent rá bennünket. Meggyőződhetünk arról, hogy nem véletlenül születtek meg a közmondások, és nagy igazság rejlik abban: amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra.

Ugyanakkor igazán nehéz dolog verset írni, de aki megpróbálkozik, bizonyosan még jobban fogja tisztelni a költőket. Tehát érdemes!

Nagy Magdolna

Kedvenc évszakom

A tavasz a kedvenc évszakom. Azért szeretem, mert ilyenkor újjászületik a természet.

Kivirágoznak a fák, kinyílnak a tulipánok, ibolyák, kezd felmelegedni az idő. Hosszabbak a nappalok és rövidebbek az éjszakák. Ünnepek is vannak tavasszal, például a húsvét. Ilyenkor sonkát, tojást és tormát eszünk. Húsvét másnapja locsoló hétfő, ekkor sok legény megy meglocsolni nő ismerőseit. Én is szeretek menni, mert kapok piros tojást. Otthon anyukám és a nővérem lila hagymával festi a tojásokat, de van, aki elmegy a boltba és festéket vesz, ami szerintem a lustaságra mutat rá. Azután jön május elseje, a munka ünnepe. Általában elseje, második szünet, de utána folytatódik a tanítás. Június közepén vége a tavasznak.

Szeretem a tavaszt, mert ez a megújulás évszaka.

Kovács Áron, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A tigris

Tigris vagyok, trópusi őserdőben születtem.

Apámat nem igazán ismertem, mivel nálunk az a szokás, hogy csak mi, gyerekek maradunk együtt anyával. Kéthónapos koromban egy éjjel mama elvezetett minket vadászni. Nem igazán értettem, miért ilyen későn, hiszen egész nap csak lustálkodunk, szinte nem csinálunk semmit. Amint beletanultam a fortélyaiába, már megértettem, hogy nappal jobban észrevehetőek vagyunk, azért ilyenkor nem ajánlatos. Egy nap furcsa embereket láttam közeledni, szokatlan tárgyakkal a kezükben. Arról beszéltek, hogy minket, tigriseket nehéz észrevenni a száraz, narancssárgás fűben, mivel bundánk narancsárga, fekete csíkozással. Anya bátor testével el akarta őket zavarni, de sajnos nem sikerült... lelőtték. Nagyon boldognak tűntek azok a gonoszok. Ránk nem is gondoltak. Innentől kezdve

**Macska –
Nikolics
Blanka,
7. osztály,
EmArt Műhely,
Szabadka**

csak magunkra számíthatunk. Szerencsére nem vagyunk annyira kicsik és többnyire tudunk mindent, meg fogjuk oldani, gondoltuk. Eleinte nem annyira ment, de amint belejöttünk, szép nagy patásokat fogtunk. Szűkebb napokon a kisebb állatokkal is beértük, nem volt más.

Ezzel a történetemmel szerettem volna felhívni a figyelmet arra, hogy egyre kevesebben vagyunk, és csak összetartásunknak az eredménye, hogy mi nem jártunk úgy, ahogyan társaink járnak nap mint nap.

Bartok Beatrix, 8. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Iskola

*Az iskolában barátaim,
kikkel csusszanok itt,
tanárok a tanteremben,
kik már várnak bent,
ötösök a naplóban,
a jegyek tárháza,
hétköznap kicammogok,
bóbiskoló szemekkel,
igazgatónk kedves,
boldogság van velem,
a szünetben játszadozok,
még van hozzá elég ok,
tornaóra fárasztó,
adrenalin támasztó,
otthon már vár az ebéd,
tanulásom beért.*

**Ozsvár Gergely, 5. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

„Hej azóta húsz esztendő telt el...”

Húsz esztendő telt el. Ebben a húsz évben Bécsben folytattam tanulmányaimat. A barátaimmal megszaktát a kapcsolatam.

Egy téli szünetben itthon sétálgattam, és megláttam a két legjobb barátomat, Szandit és Kingát együtt.

– Sziasztok! – köszöntem.

– Szia – mondták.

– Meg sem ismertek? – kérdeztem.

– Nem igazán! Ki vagy?

– Mészáros Fanni – válaszoltam izgatottan.

– Fanni! – kapcsolt először Kinga, majd odajött hozzám, és szorosan megölelt!

– Szia, Fanni! – ugrott be Szandinak is, hogy ki vagyok!

– Meséljétek, mi történt veletek húsz év alatt?

– Hát az én életemben olyan gyorsan történt minden! Átvettem a céget, férjhez mentem, lett két gyerekem. Az egyiket Krisztiánnak hívják, a másikat, a fiatalabbikat Petrának! – dicsekedett széles vigyorral a száján Kinga.

– Hát ez nagyon csodálatos – mosolyogtam.

Szandira néztem, és láttam rajta, hogy ő is boldog, de nem mondott semmit! Így hát úgy döntöttem, megkérdezem, hogy vele mi történt.

– Szandi, és veled mi történt?

– Képzeld... – akarta mondani Kinga, de Szandi gyorsabban belekezdett, és Kinga elcsendesedett.

– Eljegyeztek! – kiáltotta, és a körülöttünk lévő emberek felénk néztek.

– Az nagyon jó.

– És Fanni, veled mi történt? – néztek rám mindketten.

– Én az elmúlt húsz évben elvégeztem a középiskolát, az egyetemem és a mesterképzést. Nagyrészt utaztam, és van egy kialakulóban lévő kapcsolatam – mondtam.

– Megfagyok! – nyöszörgött Kinga – Gyertek el, megiszunk egy kávé, és megbeszéljük a részleteket.

Útközben elgondolkodtam azon, hogy milyen jó, ha az embernek ilyen barátai vannak. Ennyi év után is úgy beszélgetünk és viszonyulunk egymáshoz, mintha el sem mentem volna, végig itt lettem volna velük. Ez az igazi barátság!

Mészáros Fanni, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada 7

Négy barátról szól ez a mese, s akár hiszitek, akár nem, ez a négy barát egy fekete pulikutya, egy fehér kecskegida, egy tarka cica és egy rózsaszínű kismalac volt. Ugyanabban az udvarban éltek mind a négyen, a gazdájuk kosztján. Annyira szerették egymást, hogy legszívesebben egy tányérból ettek volna. Még azon is búsultak, hogy külön-külön kellett lakniuk, hogy a malac nem mehetett be a kutyaházba, a kutya nem mehetett be a disznóólba, s hogy a kecske nem aludhatott a cica mellett a kemencén. Ezért aztán el is határozták egyszer, hogy ott hagyják a gazdájuk udvarát, és olyan helyre vándorolnak, ahol éjjel-nappal együtt lehetnek, örök barátságban.

Miként tudtak kiszökni az udvarból észrevétlenül, miként jutottak túl a falu határára, azt nem tudom, csak annyit tudok, hogy együtt mentek, mendégéltek, amíg csak egy erdő széléig nem érkeztek.

– No, itten sátrat verünk – mondotta a kutya –, itt aztán nyugodtan élhetünk, amíg világ a világ, örök barátságban.

A malac erre annyit mondott, hogy „rőf-rőf”, ez pedig azt jelentette, hogy „így-így”.

A cica annyit mondott, hogy „miau-miau”, ami pontosan annyit jelentett, hogy „úgy ám”.

A kecske éppen annyit mondott, hogy „me-ee”, ami szóról szóra annyit jelentett, hogy „bizony-bizony”.

Mivel ilyen szépen megegyeztek, átölelték egymást, és beléptek az erdőbe. De éppen csak hogy beléptek, mert az első lépés után eléjük toppant az erdő őre, egy bozontos farkas. És nemcsak eléjük toppant, hanem rájuk is kiáltott:

– Hol az útleveletek?

A fekete puli ránézett a tarka cicára, a tarka cica ránézett a rózsaszín malacra, a ró-

zsaszín malac ránézett a fehér gidára. Mind a négynek azt kérdezte a tekintete, hogy mi fán terem, kutyaházban, disznóólban, kecskelakban vagy kemence tetején az útlevel. De felelni egyik sem tudott, nézték egymást, amiből a farkas megértett mindent. Tudta, hogy hazulról szökött világcsavargókkal van dolga. Azt is látta a farkas, hogy milyen megszeppent kis csavargók ezek, ezért aztán elhatározta, hogy megtréfálja, megijeszti őket. Elsőnek azt kérdezte:

– Hová mentek tulajdonképpen?

– Világot látni – feleltek egyszerre mind a négyen.

– Akkor miért mentek előre, hiszen a hátatok mögött van a világ...

– Mert mi az erdőt is látni akarjuk, az pedig előttünk van – felelte a pulikutya.

– Azt bizony nem lehet, csak ha vámot fizettek, mert enyém az erdő! – így a farkas.

– Vámot? – kérdezte a négy barát.

– Azt bizony, vámot! Ha a kutya egy rőf kolbászt ad, a kecske pedig egy köcsög tejet, akkor nem csak őket, hanem a cicát s a malacot is beengedem az erdőbe.

A farkas úgy tett, mintha komolyan gondolná, amit mond, de bévül persze annál jobban nevetett. És mert a négy vándor még annyit se tudott mondani, hogy mukk, újból a farkas kezdett beszélni:

– Hát ide hallgassatok: elengedem a vámot, ha meg tudtok felelni három kérdésre.

A pulikutya annyit hallotta már, hogy a legokosabb állat a világon, ezért aztán magabizva így felelt:

– Megfelelek én nemcsak három, de tizenhárom kérdésre is!

Három kérdés

– Hát akkor felelj az elsőre – mondta a farkas, és azt kérdezte a pulitól, hogy miért folyik a patak előre és nem hátra.

– Mert nem tud megfordulni! – vágta rá gondolkodás nélkül a puli.

„Hú, ez nem akármilyen kutya lehet – gondolta a farkas –, ettől nehezebbet kell kérdezni!” Másodiknak azt kérdezte, hogy miért esik az eső.

– Mert másképp nem tudna lejönni a földre! – felelt erre is gondolkodás nélkül a puli.

Ekkor már megvakarta fejét a farkas, hogy minél nehezebb kérdést találjon ki, végül aztán feladta a harmadik kérdést, ami így szólt:

– Azt mondd meg nekem, hogy hány hét a világ!

Hú! Ez aztán nehéz kérdés volt. Megijedt a cica, megijedt a kecske, megijedt a kismalac, mert attól féltek, hogy erre már nem tud megfelelni okos barátjuk. Csak a puli nem ijedt meg, hanem azonmód kivágta a feleletet:

– Hát azt se tudnád? Minden héttel eggyel kevesebb és eggyel több!

A farkas úgy elálmélkodott ezen az okos feleleten, hogy nem is tudott volna több kérdést kitalálni. Ezért aztán így szólott:

– Bemehettek az erdőbe, és ott élhettek, ameddig csak akartok.

Így is történt, éjszaka már az erdő legszebb tisztásán, a tisztás legpuhább fűvén aludt a négy vándor. Hogy aztán ott maradtak-e az erdőben, vagy pedig visszamentek a gazdájuk udvarára, azt én már nem tudom. Aki kíváncsi rá, ne éntőlem kérdezze, hanem olyantól, aki tudja.

Éltek-e a valóságban?

Robinson és Péntek

Élesszemű irodalomtudósok kikutatták, hogy Selcraig cipész hetedik gyermeke, John 1676-ban született a skóciai Largóban. A fiú megszőkött otthonról, s mert kalandvágyó volt, beállt a tengerészek közé. 1703-ban Dampier kapitánynak a Csendes-óceánra induló kalózxepedíciójához csatlakozott. Ekkor már igen jártas hajósnak kellett lennie, mert vitorlamesteri rangot kapott. 1704 szeptemberében a chilei Valparaisótól 560 km-re nyugatra, a Juan Fernandez-szigeteken kötöttek ki. Ekkor történt, hogy Selcraig, vagy ahogy magát nevezte, Selkirk, összerúgta a patkót hajójának parancsnokával, Stradling kapitánnyal. Erre fogta magát, összecsomagolt, és néhány szerszámot is kérve közölte, hogy a szigeten marad. A hajó indulásakor ugyan megbánta elhamarkodott tettet, de Stradling kapitány könyörtelenül továbbvitorlázott.

És ekkor kezdte meg John Selkirk Robinson-életét. Négy évet töltött a szigeten teljes magányban, még hűséges Pénteke sem volt. Végre azután 1709-ben Dampier hajói visszatértek, és fedélzetre vették Selkirköt. 1711-ben tért haza Angliába, és élményeit, kalandjait egy ponyva-füzetben írta meg. Defoe, a Robinson szerzője személyesen nem ismerte „Robinsonját”, csak olvasmányából értesült történetéről, így a valóságtól ihletetten, de mégis a maga művészi elképzeléseinek törvényeit követve megalkotta a világirodalom egyik remekét, melyben az emberi leleményességnek állított örök emléket.

Még csak annyit: 1868-ban a Juan Fernandez-szigetek központjában emléktáblát állítottak Selkirk kilátóhelyén, szülővárosa, Largo pedig szoborral idézi Robinsonja dicsőségét...

Vagyis Robinson létezett, ám Pénteknek nincs nyoma.

Don Juan

A 14. századi *Sevillai krónikában* feljegyezték egy bizonyos istentelen Don Juan Tenorio gaztetteit. Megszőköttette a kormányzó leányát, Donna Annát és megölte a kormányzót. A meggyil-

kolt kormányzót a ferences szerzetesek temették el klostromukban, és a sír fölé egy lovasszobrot állítottak. Ide csalták régi ellenségüket, Don Juant, s megölték. Hogy eltűnését magyarázzák, azt híresztelték el, hogy a lovag gúnyolta a meggyilkolt kormányzót, erre megnyílt a föld, és a szobor a féktelen csábítót a pokol fenekére vetette.

A krónikás feljegyzés történelmi hitelét a tudományos kritika nem igazolta, de ez nem ártott és ma sem árt a motívum népszerűségének. Don Juan alakja a monda formálódásának során tovább növekedett, új vonásokat öltött, sőt egy hasonlóképpen legendás névrokonra is szert tett. Don Juan de Marana éppen olyan kegyetlen csábító, mint Don Juan Tenorio, de ő a végén „megtér”, és bűneiért vezekel...

Don Juan legendás alakja az irodalmat és a muzsikát egyaránt meghihlette, Tirso da Molinától és Molière-től Lenauig s G. B. Shaw-ig, Mozarttól Richard Strauszig.

Faust

Ha felütik a heidelbergi egyetem anyakönyvét, kiderül, hogy ott egy Johann Faust nevű diák elvégezte a filozófia tanulmányait, és 1509-ben elnyerte a baccalaureus fokozatot. Egy időben a Georgius Sabellicus nevet is használta. Ez volt az álneve, amikor valamelyik városból sürgősen odébb kellett állnia. Erre azért volt szükség, mert a tudásnak Heidelbergben felszedett

kincseit nemcsak aprópénzre váltotta, hanem hamisra is. Kalandorrá lett. Hol itt, hol ott szédítette az embereket azzal, hogy a titkos tudományok beavatottja. Értett a csillagjósáshoz, a mágiához, megjövendölte a bajt és a szerencsét a tenyér vonalaiból. A tudomány aranyfüstjét csillogtató sarlatán eljutott minden korabeli tudományos kiválósághoz. A wittenbergi és erfurti egyetemen tudományos vitákat rendezett. Erfurtban azzal aratott nagy sikert, hogy könyv nélkül idézte Plátón és Arisztotelész bármelyik munkáját. Híre még a nagy Luther Mártonig is eljutott. Faust tehát élt, a népkönyvek és Goethe remekének hőse nem kitalált alak. Életét különös kettősség jellemezte: hol egyetemen előadói székében tűnik fel, hol csapszékben tivornyázik, pénzt csal ki a becsapott emberektől, és álneven szöki a törvény büntető keze elől. 1538-1540 táján hunyt el. Ismeretlen halálnem végzett vele.

Nevét az irodalom tette halhatatlanná.

Rómeó és Júlia

A két tragikus sorsú szerelmesről szóló mese gyökerei a klasszikus görög világba, illetve Kis-Ázsiáig nyúlnak vissza, majd 1524 táján Luigi da Porto egyik novellájában már név szerint is említi Rómeót és Juliát. Később Bandello is megírta történetüket. Az ő angolra fordított novellájából ismerkedett meg drámájának hőseivel Shakespeare. Ha Veronában járunk, úgy tűnhet számunkra, hogy a városban valóban megtörténhetett mindaz, amit leírtak. Több olyan erkélyt is láthatunk, amely alatt elhangozhattak a szerelmes szavak... A költészet ereje igen nagy, és a képzelet realizálni vágyik. Az utazók évente megújuló ezrei és a szerelmi történetől megbűvölt veronaiak azt az erkélyt akarták látni a sok közül, amely alatt Rómeó suttogott, és azt a sírt, amelyből Júlia kikelt. Így lassanként kialakult a hagyomány, hogy a Via Capello 17–25. szám alatti, 12. századi épület Capuleték háza és hogy az udvarában kiszögellő, repkénnyel befuttatott erkélyen állt Júlia.

És Rómeó háza? Azt is azonosították a közeleli utcácskában. Kialakult továbbá az a legenda is, hogy az Adige partján épült kapucinus kolostor kertjében, egy oszloppal övezett udvarból nyíló kripta durván faragott kőszir-

Hello, World!

Mivé nőtte ki magát a 16 éves Wikipédia?

Mint sok más webszolgáltatás, a **Wikipédia története** is egy „Hello, World!” bejegyzéssel kezdődött, méghozzá 2001. január 15-én.

„Emlékszem, hogy mikor a Wikipédia első napján begépeltem a Helló, világ! szöveget, mint első bejegyzést, a fejemben folyamatosan azok a gondolatok kavargtak, hogy vajon milyen messze juthatunk el. Az volt az álmunk, hogy egy mindenki számára elérhető ingyenes enciklopédiát teremtsünk” – emlékezett vissza **Jimmy Wales** alapító a jubileum alkalmából. A valóság az, hogy kezdetben a Wikipédiára teljes mértékben háttérrendszerként gondoltak. Az új rendszerben ellenben már az első hónapban ezer, márciusig háromezer, az első évben pedig húsz-ezer szócikket vittek fel a szerkesztők. Ne gondoljuk azonban azt, hogy a rendszer hatalmas áttörést ért volna el az első éveiben. Nem így volt. „2001-ben csatlakoztam a Wikipédiához, de 2002 és 2003 között teljesen inaktív voltam. Csak figyeltem, hogy mi történik. Akkor még szentül hittem, hogy ez nem működhet” – emlékezett vissza **Frank Schulenburg**, a Wikimedia Foundation új közösségek megszólításáért felelős igazgatója. A Wikipédia 64 fizetett dolgozójának egyike később elmondta, hogy szkepticizmusát a szócikkek gyenge minősége táplálta. A közösségi gyűjtemény fizika szócikkében például anno csak ennyi állt: „A fizika egy nagyon tág témakör.” (Ezt az állapotot szerencsére a web.archive.org is rögzítette.) Svédországról csak annyit tudott a Wikipédia, hogy svédek lakják, akik svédül beszélnek, és az ország fővárosa Stockholm. A kezdeti nehézségek ellenére azonban a szolgáltatás egy idő után beindult: egyre többen látogatták, nőtt a szerkesztők száma, és egyúttal a minőség is. Ennek a körforgásnak hála az

online enciklopédia elnyerte azt a formáját, amelyet ma is ismerünk. Napjainkban már a Wikipédia a világ ötödik legnagyobb weboldalsaládja. Havonta 411 millió egyedi látogatóval rendelkezik, míg összehasonlításképpen a Google 970 millió, a Facebook pedig 647 millió személyt csábít valamely szolgáltatására egy hónap alatt. Napjainkban az angol változatnak mintegy 3,5 millió szócikke van, az összes nyelvi változat pedig közel 17 millió szócikket és 7,5 millió médiafajlt tartalmaz.

Érdekes párhuzam figyelhető meg egyébként az online szolgáltatás és a 18. századi enciklopédisták céljai között. Az Encyclopédie ugyanis megpróbálta megőrizni az akkori kor ismereteit és tudását, hogy azok akkor se veszessenek el, ha Európa véletlenül visszazuhan a barbárságba. Ez a fajta barbárság a Wikipédia születésekor, a fiatal világháló korában is létezett. A web szabadságának köszönhetően sorra születtek meg a pontatlan információkat tartalmazó oldalak, amelyek könnyen rossz útra vihették a szörfölőt. A kaotikus állapotok között azonban a Wikipédia keretet adott ezeknek a törekvéseknek úgy, hogy közben szerkesztőivel és a közösséggel biztosította a magas minőségvédelmet. Méretének és ismertségének köszönhetően pedig kiindulási alappá vált, így könnyebb lett a hamis tudás kiszűrése. **Gervai Péter**, a magyar nyelvű Wikipédia alapítójának visszaemlékezése alapján a barbárság a honosított oldal indulását is jellemezte: „Hat darab lapból állt a magyar Wikipédia 2003-ban, a legérdekesebb lapján a hahaha, hehehe és a buta egyik szinonimája szerepelt, és ez két év termése volt.” A 2001-ben indult magyar oldalnak nem volt igazán gazdája, így Gervai Péter vezetésével 2003. július 8-án teljesen újraindult az oldal. „Egyszer

csak rádöbentünk, hogy valaki olvassa, aztán valaki elkezdte írni. Egy idő után eljutott oda a folyamat, hogy keletkeztek a dolgok és új cikkek jelentek meg.” A kritikus tömeg elérése után végül beindult az oldal, így mára a magyar nyelvű Wikipédia havi 44 millió oldalletöltéssel és több mint 181 ezer szócikkkel rendelkezik. Látogatóinak nagy többsége (87 százalék) magyarországi. Egyébként az ottani internetezők 56 százalékban a magyar, 38 százalékban pedig az angol nyelvű Wikipédiát választják.

Tudod-e?

Az első elektronikus levelet (e-mail) 1972-ben Ray Tomlison küldte. Szintén az ő ötlete volt, hogy a címzettet egy @ jel válassza el a számítógép nevétől.

Egy sugárhajtású repülőgép kevesebb üzemanyagot fogyaszt 10 000 méter magasan, mint, mondjuk, 8000 méteren. Ennek oka az, hogy nagyobb magasságban a ritkább légréteg kisebb légellenállást fejt ki.

Egy egyszerű vulkánkitörés több szennyező anyagot juttat a légkörbe, mint amennyit az emberiség eddig összesen.

Stephen Hawking asztrofizikus szerint egy napon az emberiség képes lesz az időutazásra. Ennek elméleti alapjait a részecskegyorsítóban már bizonyították.

A tudósok képesek agyműtétet végezni csótányokon.

Az ostorcsattanás igazából egy miniatűr hangrobbanás: a bojt átlépi a hangsebességet.

Több könyvtárnyi információ egy nyakláncra fűzve

Az emberi kultúra óriási értékét sűrítették egy mindössze 2 centiméter átmérőjű lemezkebe: ez a Rosetta Disk akár medálként viselhető változata.

A Rosetta Projectet még az ezredforduló körül indította el a Long Now Foundation azzal a céllal, hogy megőrizze a kihalásra ítélt emberi nyelveket – sajnos idővel a nyelvek jó része el fog tűnni. A nyelvmentő program keretében egy speciális nikkellemezre „véstek fel” mikroszkopikusan 13 ezer oldalt 1500 nyelven, és nem digitálisan, hanem analóg betűkkel.

Ennek a bizonyos lemeznek, a Rosetta Disknek az utódja született meg több mint három és fél éves kutatómunka eredményeként: a viselhető Rosetta Disk mindössze 2 centi átmérőjű korong.

A hordozható eszköznek, akárcsak az eredeti lemeznek, két oldala van. Az egyikre vannak felírva több nyelven az utasítások, míg a másikra került fel ezer oldal több mint ezer nyelven (például csak az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata 372 nyelven került rá). (hvg.hu)

Kik is vagyunk mi, cserkészek?

Világszerte mintegy 40 millió cserkész él, köztük több mint 20 ezer magyar.

A Vajdasági Magyar Cserkészszövetség immár 28 éve folyamatosan tevékenykedik. 360 tagja van, ők 12 csapatba tömörülnek. Ezek csupán száraz adatok, viszont maga a cserkészlet a legnagyobb kaland, amivel egy fiatal valaha találkozhat! Csupa élmény, játék, természetjárás, sport, kaland, táborok és vagányság mellett folyamatos tanulás, tehát testi, lelki, szellemi fejlődés – ez várja a gyerekeket a cserkészletben, ahol életre szóló barátságokat kötnek! Csapatunk számos programmal tesz színessé az őrök hétvégjét. A kedvelt programok közé tartoznak a kirándulás, a bálók, a játékdélutánok, a méta stb. Ezek mellett a Szövetségünk is szervez több nagy rendezvényt: a Betlehemi Békélang átadását, sportnapot, akadályversenyt... A Szegedi Árvízi Emléknapra is ellátogatunk, és nagy portyákon veszünk részt.

A mozgalom tagjai önként csatlakoznak és vallják magukénak a cserkészlet szellemiségét: a cselekedve tanulást, az őrsi rendszert, a hasznos és értelmes programokban való részvételt, az életformát és az elköteleződést. A vajdasági cserkészek idehaza több mint 10 tábort szoktak szervezni, és rendszeresen mennek táborozni a Kárpát-medence számos pontjára.

A cserkész egész életét a tíz törvény szellemében éli le, ezért cserkész, erre tett fogadalmat, a törvényt betartja – nem csak akkor, amikor

látják. A cserkészletben tulajdonképpen ez a legnehezebb, betartani a törvényt anélkül, hogy saját lelkiismeretünkön kívül valaki ezt számon kérné tőlünk. Törvényeink:

1. A cserkész egyeneslelkű, és feltétlen igazat mond.
2. A cserkész híven teljesíti kötelességeit, amelyekkel Istennek, Hazájának és embertársainak tartozik.
3. A cserkész ahol tud, segít.
4. A cserkész minden cserkésztestvérének tekint.
5. A cserkész magával szemben szigorú, másokkal szemben gyöngéd.
6. A cserkész szereti a természetet, jó az állatokhoz, kíméli a növényeket.
7. A cserkész feljebbvalóinak jó lélekkel és készségesen engedelmeskedik.
8. A cserkész vidám és meggondolt.
9. A cserkész takarékos.
10. A cserkész testben és lélekben tiszta.

A cserkészliliom a cserkészlet legismertebb jelképe. A helyes irányt mutatja, mivel ezt a jelképet gyakran használták az iránytűkön az északi irány jelölésére. A liliom három ága a cserkészfogadalom három részét jelképezi: kötelességteljesítés, segítőkészség, valamint a cserkésztestvér törvény megtartása. Nekünk, vajdasági magyaroknak, a liliom és a gémeskút a jelképünk.

A cserkészeket sokan egyenruhájukról ismerik. Az egyenruhán található jelek információt is hordoznak, így leolvasható, hogy az illető hol cserkész, milyen feladatokra készült fel és milyen tisztséget tölt be, milyen tapasztalatai vannak és milyen rendezvényeken vett részt. A jelvények megszerzésére önmagunk fejlesztésével, képzésével, valamint a programokban való részvétellel van mód. Az egyenruha alapja a cserkészing és a nyakkendő.

Vajdaságban a nyakkendő színe korosztályonként eltérő: a kiscserkészeké csapatonként választott (általában kék), a cserkészeké zöld, a rovereké szürke, a felnőtteké barna.

Szabó Hunor
Grafikus Keszég Levente

Miért vagyok cserkész?

Szabó Boglárka vagyok, csapatom és őrsem a csantavéri 16. sz. Szilágyi Erzsébet cs.cs., Bogyó őr. A Hunyadi János iskolába járok.

Azért vagyok cserkész, mert segíthetek az embereknek, óvhatom a természetet és sok jó élményben részesülhetek.

Legszébb élményem: amikor megkaptam a kendőt, kedvenc játékom a méta, kedvenc népdalom pedig a Daltól hangos című dal.

Barna Lilla vagyok, a topolyai 33. számú Szent Gellért cserkészcsapatban a Tigrisliliomok őrsvezetője. A Csáki Lajos iskolába járok, 7. osztályos vagyok.

Azért vagyok cserkész, mert nyári táborokba mehetek és új tapasztalatokat szerezhetek. Legszébb élményem: amikor a húgomat felavatták kiscserkésznek. Kedvenc játékom a méta, népdalom pedig Túl a vízen.

Egy budapesti cserkész Vajdaságban

A Petőfi Sándor Program ösztöndíjasaként **Á**rkeztem szeptemberben a Vajdaságba – kezdte levelét **Harmat-Szabó Zoltán**, amikor felkértük, írja meg, milyen tapasztalatokat szerzett itt-tartózkodása során. A programot a Magyar Állam Nemzetpolitikai Államtitkársága hívta életre azzal a céllal, hogy a szórványterületeken fogynak lévő magyarság identitását megerősítsék, és segítsék a Magyarország határain kívül élő közösségeket. A kiválasztott ösztöndíjasok ellátogatnak a külhoni magyarság szórványközösségeihez, és igyekeznek segíteni értékörző munkájukat, illetve tájékoztatósi, közösségépítő tevékenységükkel támogatni a Magyarországhoz való kötődésüket.

„A 9 hónapos ösztöndíjból egy hónapot Szabadkán töltöttem a többi délvidéki ösztöndíjjal együtt, ahol hamar találkozhattunk a vajdasági vendégszeretettel. Itt már a szórvány-ságba való kiküldetésünk előtt elkezdhattunk ismerkedni a helyi viszonyokkal. Ezután én – legnagyobb örömömre – a Közép-Bánságban található Muzslyára kerültem, amit nagyon hamar megszerettem. Az első hónapok leginkább a falu és a környező települések megismerésével, a közösségek feltérképezésével teltek. Eközben – a helyi mentoraim segítségével – igyekeztem minden tevékenységi területemen minél előbb megtalálni a segítségnyújtás és a támogatás legmegfelelőbb, és hosszútávon is legmaradandóbb módját és mértékét. Ez persze sokszor hihetetlenül nehéz volt, mert míg a helyi viszonyok

feltérképezése is gyakran hónapokba telt, én sok területen már a kezdetektől fogva aktív szerepet vállaltam.

Megérkezésem után rögtön bekapcsolódtam a helyi és a környező falvak néptáncsoportjainak munkájába. Muzslyára kerülésemnek azért is örültem módfelett, mert, mint megtudtam, Muzslyra, illetve Nagybecskerek a vajdasági, sőt valamelyest az egész magyar cserkészmozgalom bölcsője. Ezen felbuzdulva igyekeztem mielőbb bekapcsolódnai az éppen újjáéledő helyi (4. sz. Szent Imre herceg) cserkészcsapat életébe, valamint Sztoján atyán keresztül felajánlottam segítségemet a Vajdasági Magyar Cserkészszövetség mozgalomerősítő munkájához is. Emellett a helyi és környékbeli nyelvapolást segítő ezidáig több mint 2000 magyar tanfüzetet szállítottam a magyar tanulni vágyó gyerekeknek, amit a budapesti Balassi Intézet adományozott számukra.

Budapesti szemmel nézve számomra az a legszembetűnőbb különbség a hazai viszonyokhoz képest, hogy a vajdasági fiatalok cserkészként és néptáncosként nemcsak a közösségi élményt és a kereszténység értékeit keresik és képviselik, hanem ezek a mozgalmak egyfajta szimbolikus jelentőséggel is bírnak, mert segítségükkel a magyarságukat és az anyaországhoz való tartozásukat is meg tudják élni. Én ösztöndíjasként ebbe az érzékeny világba próbálok egy kis plusz színt vinni, hogy ezáltal is erősödjön ez a törekeny, de fontos kapcsolat.

Alakuló csapatok

A Vajdasági Magyar Cserkészszövetség segíti, támogatja a cserkészek mozgalmát. Ezért is alakította meg a **Turul Őrsöt**. Nem hiába kapta a turul elnevezést, hiszen az első délvidéki őrset is így nevezték, azaz a honfoglaló magyarok legendás madaráról kapta a nevét.

A regében megjelent a turulmadár, a fejedelem fölé szállva lekiáltott neki, hogy egészen addig kövessék őt, míg el nem tűnik a szemük elől. A magyarok a madár segítségével rátaláltak hazájukra.

Az őrsi tagok is azon tevékenykednek, hogy mindenütt segítsék a csapatok megalakulását. Első lépésként szülői értekezleteket tartanak, majd toborozókat hoznak létre, és az a cél, hogy minél több gyerek részesülhessen a nyár folyamán tábori élményekben.

Az aktív vajdasági csapatok mellett további 8 községben mutatkozott igény cserkészcsapat létrehozására, ezek: Martonos, Zenta, Tornyos, Kevi, Szaján, Padé, Nagybecskerek és Erzsébetlak.

A világon csupán 6 ország van, amelynek területén nem élnek cserkészek. Eddig összesen mintegy 300 millióan öltödték fel a cserkészkendőt a mozgalom története során, ezért is öröm, hogy vidékeinken is növekszik a számunk.

**Gergely Imelda st.,
az alakuló csapatok felelőse**

Toborzó Zentán

A Vajdasági Magyar Cserkészszövetség toborzót indít 2017 márciusától Zentán, ahol a Turul őrstagjai fognak tevékenykedni.

Az őrstagjai játékos formában rengeteg cserkész-információval szolgálnak. A feladatok teljesítésében gyerekek és szülők egyaránt részt vehetnek, hatalmas élményben lesz részük.

A most szárnyát bontogató Turul valószínűleg már februárban megérkezik a zentai közösséghez: szülői értekezlet várható.

További információk Gergely Imeldánál a gergelyimelda@gmail.com e-mail címen.

Jó munkát, és légy résen, légy része a csapatnak!

Bi-Pi, a cserkészzet megalapítója

Robert Stephenson Smyth Baden-Powell Londonban született 1857. február 22-én, családja hatodik gyermekeként. Édesapja Peter Baden-Powell oxfordi egyetemi tanár és anglikán pap, elismert tudós, édesanyja Henrietta Grace Smyth volt. A család legendás felmenői közt találjuk Nelson admirálist és John Smith-et, Anglia történelmének egyik híres tengerészkapitányát. Ilyen rokonsággal nem csoda, hogy Bi-Pi – ahogyan a cserkészek becézik vezetőiként – fiatal korában sokat kalandozott, majd katona lett. Bi-Pi még csak hároméves volt, amikor elvesztette édesapját. Nehéz időszak volt ez családnak. Édesanyja mindent megtett, hogy fenntartsa a családot és megfelelő oktatásban részesítse a gyerekeket.

A fiatal Robert fejlődésében fontos szerepet játszott, hogy a természet közelében élhetett. Mindig nagyon szeretett új képességekre szert tenni. Jól rajzolt mindkét kezével, zenét tanult, zongorázott és hegedült. Színészkedett és néha bohócot alakított. Sok barátot szerzett, mindenhol ott volt. Az iskola hatalmas parkjában fára mászott, vadászként, felderítőként játszott, figyelte az állatokat. Egyeneslelkűsége miatt gyakran bízták meg alsóbb osztályok felügyeletével. Nyaranta bátyjaival hosszú túrákat tett a vadonban és a tengeren.

Robert először színész akart lenni, de erről lebeszéltek, bátyja tanácsára 1876-ban a sandhursti tisztí főiskolára jelentkezett, ahol második lett a több mint száz jelentkező közül. Így elkerülte a kiképzést és alhadnagyi rangban rögtön a 13-as huszárokhoz került, akik akkor Indiában állomásoztak. A seregben hamar felfigyeltek rá, mert a korábban tanult rejtőzködő és túlélési ismereteit tovább kamatoztatta. Tapasztalata kiemelte társai közül, ezért a hírszerzők vezetésével bízták meg. Az addig megszokott parancsolgatás helyett partnerként kezelte beosztottjait, pedig csak az utasítások teljesítésére tanították meg őket. Bi-Pi megmutatta nekik, hogyan gondoskodjanak magukról, mire vigyázzanak. Azt akarta elérni, hogy önálló, felelősségteljes, megbízható és sokoldalú embereké váljanak beosztottjai. Kis csapatokba szervezte őket és egy-egy vezetővel az élükön kellett megoldaniuk a rájuk bízott feladatokat. Ez a módszer hatékonynak bizonyult, ezért később a cserkészletben is felhasználta. Az 1880-as években váratlanul Afrikába vezényelték a búrok elleni háborúba. Ezekben az években tökéletesítette rejtőzködő és felfedező módszereit, néha a zulu törzsek segítségével.

1899-ben, Mafeking ostrománál figyeltek fel rá, ahol fiatal fiúkat bízt meg sebesültek ápolásával, őrállással, hírvívással, sőt, felismerve a fiatalok igen jó megfigyelőképességét, még ezt az adottságukat is tovább fejlesztette és jól hasznosította. A sikeres küzdelem után Anglia nemzeti hősként ünnepelte.

**Február 22-e, Baden-Powell születésnapja
a cserkészek világnapja is**

Visszatérve hazájába figyelme teljesen kora fiataljai felé fordult, akikből meglátása szerint hiányzik az akarat, a határozottság és a mások iránti nagylelkűség. Korábbi tapasztalatai figyelembevételével kereste a megoldást. Felfigyelt arra, hogy a fiúk kisebb csoportokba verődnek és a pár évvel idősebb, rátermett egyéniséget elfogadják és követik. Jobban hallgatnak a szavára, mint nevelőikre vagy akár a szüleikre. A harcokban szerzett tapasztalatai és megfigyelései alapján 1907 nyarán 24 fiú részvételével megszervezte az első cserkész táborát Brownsea szigetén. A táborban a fiúk egymásra voltak utalva, együtt éltek és mozogtak, ennek köszönhetően nemcsak testileg, hanem szellemileg is fejlődtek. A táborban töltött napok fénypontjai az esti

Bi-Pi 1933-ban Gödöllőn gróf Teleki Pállal

táborozások voltak, ezek mellett egymásra figyelve meséltek.

A sikeres táborozás után Bi-Pi megírja a „Scouting for boys” című könyvét, ami Angliában a legnépszerűbb fiataloknak szóló könyv lesz. A könyv hatására sorra alakulnak meg a cserkészcsapatok a királyságban, de azon kívül is. 1910-ben Bi-Pi a király javaslatára visszavonul a katonai szolgálatból és immár teljes erejével a cserkészlettel foglalkozik. Ebben nagy segítségére lesz húga, Agnes, aki megalapítja a leánycserkészletet, illetve legidősebb testvére, Warrington, aki tengernagyként megszervezi a vízi cserkészletet. Könyvét lefordítják a világ számos nyelvére, egyebek között magyarra is. Ezt a munkát Klárik László nagybecskereki piarista gimnáziumi tanár végzi el, így indul a szerveződés. 1912-ben megalakul a Magyar Cserkészszövetség.

A cserkészlet fejlődését megszakította az 1914-ben bekövetkezett háború. A cserkészvezetőket elvitték katonának, az otthon maradt cserkészek gyűjtéseket szerveztek a hadiárvának, segítettek a népkonyhákban, ahol lehetőség volt, cserkész táborokat szerveztek. A háború befejeztével újraindult a mozgalom. Bi-Pi számos könyvet írt a cserkészeknek. A megfelelő vezetői utánpótlásra is nagy szüksége volt a mozgalomnak, ezért Bi-Pi számos vezetőképzést szervezett. Az angol uralkodó a mozgalomnak ajándékozta a Gilwell parkot, ahol egy vezetőképző központot alakítottak ki.

1920-ban Londonban megszervezték az első cserkész jamboree-t, ahol Bi-Pi-t a világ főcserkészévé kiáltották ki. A jamboree a cserkészek világtalálkozója, amit minden negyedik évben más-más országban szerveznek meg. 1924-ben Dánia adott otthont a találkozóknak, amelyet csak „sár jamboree” néven emlegetnek. A magyar cserkészek ezen jelennek meg először és kivívják a többiek elismerését, mivel a nagy esőzéseknek csak a magyar sátrak álltak ellen. A következő találkozó a magyarok a harmadik helyen végeznek a nemzetek versenyében és ezzel a következő jamboree megszervezésének jogát is megkapják. A negyedik világtalálkozó helyszíne a gödöllői királyi kastélykert. Itt mutatkoztak be a repülő, regős és rádiós cserkészek. Bi-Pi személyesen üdvözölte a 28 000 fős tömeget. Ez a táborhely ad majd otthont 1939-ben a leánycserkészek első világtalálkozásának.

Bi-Pi utoljára az 1937-es jamboreen találkozott a fiúkkal. A világon a számon tartott cserkészek száma ekkor elérte a 3,5 milliót. Utolsó éveit Bi-Pi visszavonultan töltötte Kenyában, ahol 1941. január 8-án halt meg.

A számos megpróbáltatás ellenére a cserkészlet fejlődik, és a világ legnagyobb ifjúsági szervezetévé nőtte ki magát. Ma a világon 40 millió cserkész tartanak számon.

Magyar Dániel (Temerin)

Tizenkét cserkészcsapat tizenegy településen

A Vajdasági Magyar Cserkészszövetség története dióhéjban

A cserkészlet megjelenése Vajdaságban a nagybecskereki piarista gimnáziumhoz köthető. Králik László, a gimnázium egyik tanára lefordítja Baden-Powell Scouting for boys című könyvét. Magyarul Cserkészlet fiúknak címmel az 1909/1910-es iskolai évkönyv mellékleteként jelenik meg. A nagybecskereki püspökségen a mai napig őrzik az első cserkészezred zászlaját, amely 1909-ben készült. A cserkészlet térnyerését megszakította az első világháború és a trianoni békekötés. Az 1920-as évek elején több településen alakultak cserkészcsapatok. Szabadkán 1924-ben, Topolyán és Magyarkanizsán 1927-ben, Nagybecskereken és Bajmokon pedig 1928-ban jöttek létre. A vajdasági csapatok a Jugoszláv Cserkészszövetség tagjai voltak, és számos nagytáboron vettek részt az ország egész területén. Az 1933-as negyedik cserkész világtalálkozón (jamboree) Gödöllőn 50 cserkész vett részt a Jugoszláv Cserkészszövetségből.

Buzetzy Ferenc 1924 és 1944 között volt szabadkai csapatparancsnok

A második világháború alatt a vajdasági cserkészcsapatok a Magyar Cserkészszövetséghez tartoztak. Összesen 23 cserkészcsapat működött Vajdaságban 1941 és 1945 között (Szabadka, Titel, Magyarkanizsa, Zenta, Topolya, Újvidék, Zombor, Obecse, Kúla és Pacsér). A vezetőképző táborokat nyaranta a Bezerédy-parkban tartották (a Palicsi tó és környéke). Zentán működött vízicserkész-csapat, míg Zomborban regöcscer-

Felvonulás a szabadkai korzón 1942-ben

Szabadkai cserkészzenekar

készek tevékenykedtek. A háborús körülmények sem rettentették el a cserkészeket a nyári táborozástól. A zentai csapat Erdélyben, a topolyai csapat Kárpátalján, a zomboriak Eszék környékén táboroztak. Hetente őrsi gyűléseket tartottak és havonta egy nagyobb kiránduláson vettek részt. Több humanitárius akciót is indítottak, ahol karácsonyi csomagokat, cipőt, meleg ruhát, konzerveket gyűjtöttek a rászorulóknak.

A második világháborút követően betiltották a cserkészletet Vajdaságban. A hosszú, 49 évig tartó szünet után 1989-ben újra megindult a cserkészmunka Muzslyán. Megalakult az első őr, amely a turul nevet viselte. Hivatalosan 1992-ben alakult meg belügyminisztériumi jóváhagyással a Vajdasági Magyar Cserkészszövetség. Jelenleg 12 cserkészcsapat működik 11 településen. (Szabadka, Horgos, Topolya, Kishegyes, Kispiac,

Hajdújárás, Királyhalom, Szentmihály, Muzslya, Csantavér, Temerin). Nyolc településen vannak alakuló csapataink. (Padé, Nagybecskerek, Szaján, Erzsébetlak, Kevi, Tornynos, Martonos). Összesen 360 taggal rendelkezik a szövetség. A Vajdasági Magyar Cserkészszövetség 2014-ben Kishegyesen tartotta jubileumi nagytáborát, amelyen 250 cserkész vett részt Vajdaságból és a Kárpát-medence különböző részeiről. Tavaly nyáron vendégül látta az amerikai magyar cserkészeket. Évente négy nagyobb szövetségi rendezvény van, ezek: a Betlehemi Békélang átadása, sportnap, túra és központi akadályverseny.

Már 109 éve annak, hogy Vajdaságban megjelent a cserkészlet, és az 1992-es újrászerveződése óta folyamatosan jelen van vidékünkön.

Farkas Zsuzsanna

Cserkészek megbeszélése 1932 karácsonya táján

A Török Bálint nevét viselő 131. cserkészcsapat 1929-ben

Mindenki adott egy darabkát önmagából

Magyarország sajátos történelméből adódóan a magyar cserkészek nyolc különböző cserkészszövetség tagjai. Ahogyan mi itt Vajdaságban a Vajdasági Magyar Cserkészszövetség (VMCsz) tagjai vagyunk, úgy a diaszpórában, vagyis Nyugat-Európában, az Amerikai Egyesült Államokban, Kanadában, Dél-Amerikában, Ausztráliában tevékenykedők a Külföldi Magyar Cserkészszövetség (KMCsSz) égisze alá tartoznak.

A KMCsSz több mint hetven éve fennálló szervezet, gazdag múlttal, hagyományos rendezvényekkel, kidolgozott és jól működő vezetőképzéssel.

Pásztor Krisztián a Niagara-vízesésnél

Egyik ilyen jelentős rendezvény az ötvenre megrendezésre kerülő jubileumi nagytábor, ami fontos magyar történelmi eseményre épülő keretmesével és több száz résztvevővel zajlik. A legutóbbi jubileumi tábor 2015 nyarán sok-sok cserkésznek adott alkalmat, hogy a Fillmore mellett levő Sík Sándor Cserkészparkban töltsék augusztus első heteit.

A közel 700 résztvevő között vajdaságiak is voltak. A kispaci Smith Viktória és a kishegyesi Rózsa Viktor a 15 éven felüliek lány és fiú altáborának lakói voltak tíz napon keresztül. Mindketten emlékezetes élményként tartják számon,

Rózsa Viktor az Atlanti-óceán partjainál

hogy itt nem sátorban aludtak, hanem a fákra saját kézzel épített lakhelyeken töltötték az éjszakákat. Emellett Viktória számára egyebek mellett az volt a tábor egyik szépsége, hogy mindenki adott egy darabkát önmagából, hogy a másik gazdagabbá és többé váljon a találkozás által. Viktor számára felemelő volt azt megélni, hogy sok új embert ismerhetett meg, egy befogadó, vidám közösség tagja lehetett, új táborozási praktikákat próbálhatott ki. Kokrehel József topolyai segéditzstnek sem volt alkalma unatkozni a tábor napjaiban, mivel a keretmesét biztosító csapat tagja volt. Rá is mély benyomást tettek az ott megélt pillanatok: „Lenyűgözött, és hazajöve mindenkinek elmeséltem, mennyire közvetlenek az ott élő magyarok. Mindenki kívánja a társaságot, az ismerkedést, a tapasztalatszerzést.”

A fenn leírtakból már látható, hogy mennyi kedves emléket nyújt egy olyan tábor, ahol a világ minden táján élő magyarok együtt töltenek tíz napot. Ennél csak az ad még többet, amikor közel három hónapig lehet valaki az amerikai magyarok életének része. Erre is van példa szép számban a KMCsSz ösztöndíjának köszönhetően. E program keretében nyaranta négy cserkészvezetőt fogadnak az elcsatolt részek (Erdély, Felvidék, Kárpátalja és Vajdaság) cserkészszövetségeiből, akik a Nyári Magyar Iskolatáborban és a vezetőképző táborban vesznek részt, így első kézből láthatják, hogyan működik a tudásátadás, és hazatérve kamatoztathatják tudásukat az itthoni cserkészéletben.

Pásztor Krisztián Zentáról indulva 2009-ben repülte át az Atlanti-óceánt, az ezt követő két hónapban barátságot kötött számos érdekes emberrel. Az amerikai magyar cserkészletben számára az volt a legérdekesebb, hogy ott a legfőbb cél a magyarság megőrzése. Míg nálunk teljesen természetes, hogy magyarul beszélünk, addig ott sokan tényleg csak otthon, a családban és a cserkészek között beszélnek magyarul.

Malatenszki Dávid Amerikából Horgosra visszatérve már cserkészisztiként építi tovább csapatát, ő ugyanis a vezetőképző tábor jelöltként élte át. Az iskolatábort a rengeteg érdekes és hasznos program, meg az ott uralkodó baráti légkör miatt élvezte.

Szabó Hunor a Central Parkban

A szabadkai cserkészcsapat tagjai közül 2015-ben **Farkas Zsuzsanna**, 2016-ban pedig **Szabó Hunor** lehetett részese a magyar vendégszeretnek. Zsuzsi kedves emlékként őrzi

Pásztor Orsolya a New York-i Természettudományi Múzeum egyik tekintélyes méretű tárgyánál

a jubileumi tábor azon momentumát, amikor a tábor lány lakói közös táborfüzön vettek részt: argentin, ausztrál, kárpát-medencei, amerikai, kanadai és még sok más területről érkezett magyar leányok táborfüzöztek együtt. Hunor az iskolatáborban a tanári kart erősítette, magyar nyelvet és történelmet tanított. Örült a lehetőségnek, hogy egy ilyen táborban is kipróbálhatta magát történelemtanárnaként.

A táborozások mellett minden Amerikában járt cserkészünknek – így 2016-ban e sorok írójának is – lehetősége nyílt híres városokat is felfedezni. Többek között New York, Washington, Chicago, Philadelphia is szerepelt a nyári kaland állomásai között. Fürödhettek az óceánban, szembesülhettek a Niagara-vízesés lenyűgöző látványával. Ráadásul részesülhettek az ott élő közvetlen, nagylelkű és végtelenül barátságos magyarok vendégszeretetében.

Pásztor Orsolya

Smith Viktória a washingtoni obeliszknél

A Vajdasági Magyar Cserkészszövetség csapatai

4. számú Szent Imre Cserkészcsapat, Muzslya

Csapatunk a szövetségben az elsők között alakult, pontosabban 1992-ben, Muzslyán. A névadója Szent Imre herceg, Szent István király fia. A csapat életében kisebb-nagyobb megszakításokkal, de haladt a munka. Csapatunk most 35 főt számlál, abból 2 cserkésztsiszt, 4 segédtsiszt, 2 őrsvezető és 9 cserkész, 3 kiscserkész, 7 kiscserkészjelölt, 8 cserkészjelölt. Csapatparancsnokunk Szarvák Cecília kcsst. Csapatunk célja, hogy újra beinduljon a rendszeres munka, új tagokkal bővüljünk. Szeretnénk, ha minél több cserkészünk jutna el vezetőképző táborokba, hiszen ezek a táborok nagy motivációt adnak a további munkához. Legjobb táborunk 2016-ban volt, csapatunkból 13 cserkész volt jelen, a résztvevők újult erővel, élményekkel tele tértek vissza. Hatalmas megtisztelésben volt részünk, hiszen a VMCCSZ Betlehemi Békélang-átadó ünnepségét csapatunk rendezte meg. Nagy lépés volt ez a csapat történetében. Terveink szerint több csapatprogramot szervezünk, hiszen ilyen alkalmakkor közelebb kerülünk egymáshoz.

10. számú Boldog Mór Cserkészcsapat, Kispic

Csapatunk 2001. június 23-án alakult meg, jelenleg aktívan 21 cserkész tevékenykedik. Csapatvezetőnk Kratz Krisztián, aki nagyon vidám és barátságos, de ugyanakkor szigorú is tud lenni, ha a vezetés és a helyzet ezt megkívánja.

Kedvenc tábori ételünk a kürtőskalács, amit azért szeretünk, mert együtt sütjük meg, ki-ki a sajátját, és az nagyon jó móka. Legjobb táborunk a IX. Tőzeg tábor volt, ami személy szerint nekem azért tetszett, mert sok új barátot tettünk szert, és sok újdonságot tanultunk meg az alatt a 8 nap alatt.

Mindannyian legjobban portyázni szeretünk, hiszen akkor a természetben lehetünk, és a teremtett világot megfogható közelségből láthatjuk és megismerhetjük. Terveink között szerepel egy tavaszi kerékpártúra szervezése, hiszen már mindannyian izgatottan várjuk, hogy újra kiránduljunk, énekeljünk, játszunk.

Vojnák Anikó

11. számú Nepomuki Szent János Cserkészcsapat, Horgos

Császár József vezetésével 1994-ben megalakult a 11. Nepomuki Szent János Cserkészcsapat. A mozgalmat nem volt nehéz beindítani, hiszen előtte már folyt felderítői munka a faluban. Ezt jól bizonyította az is, hogy közel egy év elteltével már 50 fővel büszkélkedhetett a csapat. Azóta is aktívan folyik a munka a 3 fiú, 2 lány és egy kiscserkész alkotta őrsrel. Néhány váltás után a csapatparancsnoki posztot jelenleg Malatenszki Dávid foglalja el. Csapatunk és általában a cserkészlet egyik fő célja, hogy minél több ember megláthassa, megérthesse, valójában *mi is az a cserkészlet*, és hogy csatlakozzon, részese legyen ennek a világméretű mozgalomnak. Elköteleztünk vagyunk amellett, hogy kimozdítsuk a gyerekeket a számítógépek mellől, és hogy ehelyett használják, tartalmas időt töltsenek barátaikkal, társaikkal – miközben a természet szépségeit is megismerhetik, felfedezhetik.

Kedvenceink:

Kedvenc tábor: Szlovákia (2015), a táborhely természeti adottságai – a patakok, a gyönyörű hegyek – emlékeztetésük tették a táborozást

Kedvenc étel: bableves – tipikus cserkész-táborigény étel

Kedvenc cserkészprogramok: méta, közös szalonnasütés és persze a mindig hangulatos táborüzenet

13. számú Árpád-házi Szent Erzsébet Cserkészcsapat, Temerin

Csapatunk 1993-ban alakult meg Temerinben, és a 13. számú Árpád-házi Szent Erzsébet nevet kapta. November 19-én ünnepeljük védőszentünk ünnepét. Jelenleg 25 leányzó aktív a csapatban, akik 2 kiscserkész-, 2 cserkész-, illetve 1 idősebbekből álló őrsbe szerveződnek. Leánycsapat-parancsnokunk Magyar Szilvia. Több táborban vettünk részt, ahol tanultunk, játszottunk, sok új barátot szereztünk. Szeretet, a megbecsülés és az egymás iránti tisztelet a legfontosabb számunkra. Legnagyobb vágyunk, hogy minél több fiatal érdeklődjön a cserkészlet iránt. Jelszavunk: Aki szeret, az vidám, aki vidám, az boldog.

14. számú Szent Imre herceg Cserkészcsapat, Temerin

A 90-es évek elején a Vajdaságban kibontakozó cserkészmozgalomban Dél-Bácska szívében több cserkészcsapat is alakult. Temerinben 2 cserkészcsapat maradt fenn, melyek tevékenységét a szoros együttműködés határozza meg. Külön-külön működik a leánycsapat és a fiúcsapat.

14-es fiúcsapat alapításakor a Szent Imre herceg nevet kapta. Mindig is büszkéek voltunk névadóinkra, hiszen ő a magyar történelem egyik legjelentősebb személyisége volt. A fiúcsapat mintegy 25 éves múltra tekint vissza. 1993-ban alapították az akkori cserkészvezetők. A csapat vezetőségének létszáma az évtizedek alatt folyamatosan változott, de több olyan taggal büszkélkedhetünk, aki a kezdetek óta csapatunk magját képezi, és mai napig is aktívan kiveszi részét a szervezésből. A közelmúltban 5 őrsvezetővel bővült csapatunk, ők megszervezték a képzést. Sikeres novemberi toborzónk után 4 új őrs alakult. Közel 20 újonccal bővült csapatunk, akik a jövő generációját alkotják.

Csapatunk aktívan részt vesz a cserkészszövetség életében, mind szervezőként, mind résztvevőként. Próbálunk minél több táborba eljutni, és reméljük, hogy mindezek mellett saját csapatát is szervezhetünk. Kinevelt vezetőinkben minden bizalmunk, tavaly 25-30 cserkészjelölt fiúcsapattal nevelését tűztük ki célul.

Meglátásunk szerint szervezetünk fontos szerepet tölt be a fiatalok életében, hiszen ilyen, a magyarságot összetartó, nevelés céljából létrejött mozgalom, mint a cserkészlet, páratlan Vajdaságban. Úgy véljük, fontos és egyedüli szervezet vagyunk az ifjúság számára, hiszen azok a tanulási kerek, lehetőségek (természetismeret, gyakorlati tudás), melyeket a cserkészlet biztosít, máshol nem érhetőek el.

16. számú Szilágyi Erzsébet Cserkészcsapat, Csantavér

A csantavéri Szilágyi Erzsébet cserkészcsapat 1994. április 24-én alakult, tizenhatodikként a Vajdasági Magyar Cserkészszövetségben. Hosszabb inaktív időszak után 2014-ben kezdett újra működni. Azóta folyamatosan bővül mind a csapat létszáma, mind a tagok cserkészstudása. Jelenleg harminc tevékeny cserkész mondhatja magát a csapat tagjának. Pásztor Orsolya segédtsiszt tölti be a csapatparancsnoki funkciót. Heti rendszerességgel őrsi foglalkozásokon vesznek részt a Bagoly, a Sóllyom és a Medve őrs tagjai. Ezenkívül előszeretettel kirándulnak a környező erdőbe, mezőkre gyalogosan vagy kerékpárral. Nyáron táboroznak, ahol körletet építenek, őrsi indulót írnak, kullancsokkal hadakoznak és gyűjtik a milliányi kedves emléket, ami még szorosabban fűzi őket a cserkészethez.

A csapat jelenlegi céljai között elsősorban a vezetőképzés, a csapatbővítés és a kiscserkész-program beindítása szerepel.

Kedvenc táborigény étel: spagetti à la Duško bácsi

Legjobb tábor: 2015-ös kelebai betyártábor

Legjobb cserkészprogram: 2017-es csantavéri téli tábor

Amit egyszer meg fogunk csinálni: a csapattal meglátogatunk egy kalandparkot

21. számú Szűcs Márton Cserkészcsapat, Királyhalom

Kis csapatunk, a 21. számú Szűcs Márton Cserkészcsapat 1995. április 8-án alakult, azaz idén lesz 22 éves. Csapatparancsnokunk Kratz Krisztián, aki a hajdújárasi és királyhalmi csapatokat is vezeti. Kis létszámú csapattal működünk, jelenleg 20 aktív csapattagunk van.

A Kratz Krisztián vezetése alatt álló 3 csapat cserkészei gyakran találkoznak egymással, a nyári táborokat is együtt szoktuk megszervezni. Nem mindenben értünk mindig egyet, de abban igen, hogy Attila, a kijelölt tábori főszakácsunk főzi a legjobb paprikást kerek e világon, így számunkra a kedvenc étel díját ő nyerte el. Gyakran járunk táborozni, szeretjük azt, amit csinálunk, örömmel visszük tovább a cserkész hagyományokat.

Nagy vágyunk, hogy egyszer eljussunk egy Cserkész Világtalálkozóra, viszont ha ez mégsem sikerülne, akkor sem csüggedünk, hiszen tudjuk jól, hogy a cserkészlet bennünk él, és azért vagyunk a világon, hogy jobb helyre változtassuk, mint ahogyan találtuk.

Ugri Mónika öv.

28. számú Keresztelő Szent János Cserkészcsapat, Hajdújárás

2001. augusztus 8-án indult útjára a cserkészlet Hajdújáráson, akkor alakult meg a 28. számú Keresztelő Szent János Cserkészcsapat, amely megboldogult Füleki József plébános úr javaslatára kapta a nevét.

A csapat kisebb-nagyobb kihagyásokkal működött, végül tevékenysége 2014-ben újabb lendületet vett, többen kezdtek el foglalkozásokra járni. Csapatunkat Kratz Krisztián vezeti.

Táborokba járunk, portyázunk, toborzót tartottunk, barátkozunk, sokat játszunk. Kedvenc táborunk a 2015-ös IX. Tőzegi Cserkész tábor volt: a táborútznél játszott szerepjátékok a mai napig a kedvenceink közé tartoznak.

A csapatunk létszáma 10 fő, közülük 4 kiscserkész és 6 cserkész. A 2016-os táborban a magunk által főzött paprikás a kedvencünk, hiszen azt mi készítettük el, és nagyon finom lett.

Csapatunk célja, hogy minél több fiatalat ösztönözzünk arra, hogy csatlakozzon a cserkészethez, mert szeretnénk megismertetni mindenkiel, milyen jó közösségben együtt lenni, barátkozni.

Pásztor Filip és Petra

29. számú Szent András Cserkészcsapat, Kishegyes

A csapat 1996-ban alakult, hivatalosan 1997-ben. 2015-ben vettem át a csapat vezetését. Jelenleg 10 tagunk van, célunk, hogy létszámunk növekedjen annak érdekében, hogy egy összetartó közösséget alkossunk. Minden évben táborozunk a Welker-tanyán, ahol a cserkész tábor minden örömeivel megismertetjük újoncainkat. Az elmúlt években többször táboroztunk már a temerini és a topolyai csapatokkal együtt.

Tervünk, hogy külföldi táborba is eljuthassanak a gyerekek, ehhez viszont még fejlődünk kell. Főbb célunk, hogy stabil vezetőségi kört alakítsunk ki, hogy a csapat munkája folyamatos legyen, és a gyerekek rendszeres foglalkozásokon vehessenek részt. Több csapatépítő programot tervezünk a nyárra, ami remélhetőleg a csapat hasznára lesz majd.

33. számú Szent Gellért Cserkészcsapat, Topolya

A topolyai 33. számú Szent Gellért cserkészcsapat hivatalosan 1997-ben alakult meg, évekkal később vezetőhiány miatt munkája átmenetileg szünetelt. 2012-ben az egyetemről hazatérő és munkába álló fiatalok kezdeményezésére a csapat újjáéledt, azóta folyamatosan tevékeny mind a Vajdasági Magyar Cserkészszövetségben belül, mind a más szervezetekkel való együttműködésben. Jelenlegi vezetője Kokrehel József gyógyszerész, a Via Mariae katolikus ifjúsági kórus vezető gitáros, a Mosolycsaló Báb-szakkör második embere. Kendője alá közel húsz gyermek és fiatal tartozik, akikkel az elmúlt években számos kiránduláson, megmozduláson, szabadidős eseményen és táborozáson vettek részt. A helyszínek változók: a Topolyai-tó, a bajsai határ, a szegedi Dóm tér, a horgosi focipálya, a muzslayi templom. Habár kis csapatnak számítanak, különlegessé teszi a 'gellértesekek' az, hogy megalakították a Szövetség vízi szakágát, ahol lehetőség nyílik megtanulni evezni, megismerni a vizek sajátosságait, élővilágát. A cserkészeknek alkalmuk lesz a kenuval és kajakkal való biztonságos vízi túrázásra is. További terveikben a bújárkodás is szerepel, végzett bújárok útmutatásával.

52. számú Kosztolányi Dezső cserkészcsapat, Szabadka

Az 52. számú Kosztolányi Dezső cserkészcsapat 2013-ban alakult. Két régi csapatból olvadt össze: a 38. sz. Lorántffy Zsuzsanna és a 22. sz. Zrínyi Miklós cserkészcsapatból. A csapatparancsnoki funkciót Úri Szűcs Réka segédtséget tölti be. Csapatunkban négy raj működik: a Lorántffy Zsuzsanna lányraj Bálint Lukács Mónika st. vezetésével, a Zrínyi Miklós fiúraj Szabó Hunor cst. vezetésével, a Székely Tibor vándorraj Úri Szűcs Luca öv. vezetésével és a Csodaszarvas kiscserkész raj Úri Szűcs Réka st. vezetésével. 2013 óta folyamatosan bővül csapatunk létszáma, egyre többen érdeklődnek a cserkészlet iránt. Csapatunk jelenleg 65 tagot számlál, szombatontként rendszeres foglalkozásokat tartunk. A következő őrök működnek: lányrajunkban a Vadrózsa, a Liliom és a Százszorszép őr, fiúrajunkban a Bagoly, a Farkas, a Hiúz és a Medve őr. Kiscserkész rajunkat a Róka őr tagjai töltik meg vidámsággal. Csapatunk munkája mögött egy igen erős vezetőségi őr áll, a Kuvasz őr, melynek tagjai mindig éberrel figyelnek, és terelgetik a nyáját a megfelelő irányba. Igyekszünk csapatunknak a legjobb programokat nyújtani, egyre több csapatprogramunk van, egyre több versenyen veszünk részt, melyeken kiváló eredményeket érünk el. Az év folyamán végzett munkát mindig egy izgalmas, élménnyel teli táborral zárjuk. Csapatunk két tábor szokott szervezni, a kiscserkész tanyázást és a csapat tábor. Az eddigi legjobb táborunk talán a 2015-ben megszervezett Betyártábor volt, a legjobb kiscserkész tanyázásunk pedig a 2016-os Meseország kiscserkész tanyázás volt. Csapatunk arra törekszik, hogy jelenlegi vezetőit erősítse, a jövőbeli vezető-jelölteket a jó útra terelje, a fiatalabbaknak pedig egyre több marandó, szép élményt szerezzen. Szeretnénk, ha a szabadkai csapat újabb vidám, motivált gyerekekkel bővülne, mert a cserkészlet egy életre szóló kaland.

A játékoskönyvből

A cserkészképzésnek nincs olyan része, amit ne lehetne játék formájában lebonyolítani. Vedd elő képzelőtehetségedet, vagy kölcsönözz ötleteket vezetőtársaidtól, vagy a cserkészektől!

Kérdés-felelet

A cserkészek hátratett kézzel állnak. Énekszó közben nyakkendőt adogatnak egymásnak kézzől-kézre. Adott jelre abbahagyják az éneket. Akinek a kezében marad a nyakkendő, ahhoz egy kérdést intéz a vezető. Például: mondd el a hetedik törvényt! Mondd el a fő és mellék világtájakat! Hogyan lehet óra segítségével a világtájak irányát megállapítani? stb. Aki nem tud felelni a feltejt kérdésre, azt kormos parafadugóval megjelölik, vagy másféleképpen büntetik.

A cserkésztörvény ismerete

Tíz cserkész körben ül, mindegyik egy törvényt képvisel. A tizenegyedik a kör közepére áll. A vezető a tíz cserkésztörvény közül kettőből egy szót, vagy részt kiállt. Például: „szigorú” az ötödik törvényből, „vidám” a nyolcadikból, stb.

Azok a cserkészek, akik az illető törvényeket képviselik, kezüket felemelik – hogy tudomást szerezhessenek egymásról –, és azonnal helyet cserélnek, míg a középső cserkész megkísérli valamelyik üres helyet elfoglalni. Ha sikerült neki, a hely nélkül maradt cserkész áll be a kör közepére, törvényt viszont az kapja meg, akivel szerepet cserélt (aki eddig közepén állt). Abban az esetben is cserélnek szerepet és helyet a középsővel a fiúk, ha nem ismerik fel a szóból saját törvényüket. Játshatja hat cserkész is, ebben az esetben azonban mindegyik két törvényt képvisel.

Csomóstafféta

A cserkészek örsönként oszlopba sorakoznak. Adott jelre az első a vezető elé állnak egy sorban (oszlopuktól 3-4 lépésnyire). A vezető mond egy csomót, és azt a fiúk a lehető leggyorsabban elkészítik. Aki megkötötte a csomót, feltartja a zsineget. Három pontot kap a győztes, ha elsőnek lesz kész, és jó a csomója. Két pontot kap, akinek jó a csomója, de gyorsaságban második lett. Egy pontot kap, aki elsőnek lett kész, de csomója rossz. Adott jelre visszafutnak örsükhöz, átadják a következőknek a zsineget, és az oszlop végére állnak. Így folytatódik a játék, míg mindenkire sor nem kerül. Az az órs nyer, amelyiknek a végén a legtöbb pontja lesz.

Elsősegély labdajáték

A játékosokat két pártra osztjuk, és sorshúzással döntjük el, hogy melyik csapat kezdjen.

Az első labdát vagy csomóra kötött nyakkendőt dob az ellenpárt valamelyik tagjának, közben kérdez valamit. Például: mit teszel, ha meggyullad a ruhád, vagy valaki másnak a ruhája? Hogyan kell súlyos égési sebeket kezelni? Piszkos, zúzott sebet hogyan tisztítunk és kötünk be? (Esetleg meg is lehet mutatni.) Hogyan kell a fagyott embert vagy testrészt kezelni? Mi az eljárás kartörésnél, vagy lábtörésnél? Hogyan vesszük ki a szembe került piszkot? Hogyan távolítjuk el a fülbe, vagy orrba került idegen anyagot, stb.

Aki a labdát elkapta, felel a hozzá intézett kérdésre. Ha nem tud válaszolni, míg a kérdező tízig számol, átmegegy az ellenpárthoz.

Az a csapat nyer, amelyikben – előre meghatározott időn belül – több cserkész lesz.

Életmentő játék

Az Otthonban egy kis füstszagot csinálunk, esetleg alkalmas vasedényben lobogó lángokat „helyezünk el”, két-három fiút pedig kellőképpen „elalélva” padra, székre fektetünk. Az Otthonba érkező fiúkat ez a rettenetes látvány fogadja. Nincs sok idő a tanakodásra, azonnal cselekedni kell. Néhányan vizes zsebkendővel a szájuk, orruk előtt berohannak az Otthonba:

egyik a tüzet oltja el, a másik ablakokat nyit és huzatot csinál, a többiek kihozzák az ájultakat és megfelelő módon a felélesztésükhöz fognak. Ha nagyobb tűzveszté tetelezünk fel, akkor egyik fiú eközben elrohan telefonálni a tűzoltóságnak, esetleg a mentőknek is. (Hogyan kell hívni őket?) Minden menjen rettentő gyorsan, amellet mégis higgadt nyugalommal.

Hasonlóképpen lehet világítógáz-balesetet is eljátszani egy kis világítógáz-szaggal. Itt persze vigyázni kell arra, hogy a mentők ne nyílt lánggal nyomuljanak be a helyiségbe. Az érdeklőség kedvéért előre kicsavarhatjuk a villanykörtét, hogy a világítás-kérdés ne legyen olyan egyszerű.

Múlt éjjel láttam a szellemet

Négyen állnak egy sorban, a vezető a jobbszárnyon.

„A” a vezető, „B” a balszélső.

A: (síri hangon): Múlt éjjel láttam a szellemet. (továbbadják B-ig)

B: (összeborzad): Mit csinált? (továbbadják A-ig)

A: (föltartja jobb kezét): Ezt tette.

B: És mit tettél te?

A: (föltartja bal kezét): Ezt tettem.

B: Aztán mit tett ő?

A: (Még hajtja térdét) Ezt tette.

B: És mit tettél te?

A: Ezt tettem! (És vállával hirtelen fellöki az egész sort).

A játék vége előtt a „végső fordulatot” természetesen nem szabad elárulni, azt csak „A” tudja.

NYEREMÉNYJÁTÉK!

like -old a VMCSSZ FB oldalát: facebook.com/VMCSSZ

és oszd meg EZT a képet!

share

A nyertes egy cserkészpólóban részesül.

Határidő: február 23. - március 2.

A lombzöld lesz 2017 divatszíne

Az egyszerű, fekete alapdarabokat is, gyakorlatilag a leghétköznapibb outfithez adva is azonnal szikrázni kezd tőle a megjelenésed.

Tavaszi kabát

Az már most biztosnak látszik, hogy a tavaszi kabátok között igazi slágerszín lesz, mert szinte érezni benne a kikeleti zsongást.

Virágosan

Ha elég merész vagy hozzá, nyugodtan kombináld virágmintákkal, kicsit hippis vonallal, mert ahogy a természetben, úgy a ruhákon is jól mutat a lombzöld a virágokkal.

Merészen

Mivel nagyon életteli színről van szó, a lombzöld kifejezetten jó barátságot ápol a fé-

nyes anyagokkal, amelyeken tényleg szinte életre kel az árnyalat.

Csak lazán

Akkor sem kell megijedned tőle, ha a lezesebb, sportosabb szereléseket kedveled.

A farmerrel is kimondottan jó barátságot ápol.

Kiegészítőkön

Ha egyelőre csak barátkozol a színnel, egy-egy kiegészítőn használva is izgalmassá teheti a megjelenésedet, és szinte bármivel jól mutat, bár tény, hogy a sötét színeket kelti igazán életre.

Ujjaid árulkodnak a személyiségedről

Ha ránézel a kezre, azt láthatod, hogy az ujjaid eltérő hosszúságúak. A hüvelyk- és a kisujj rendre rövidebb a többinél, a középső pedig a leghosszabb. Igen ám, de a gyűrűs- és a mutatóujjra nem vonatkozik ilyen szabály: van, akinél az egyik, és van, akinél a másik hosszabb. Nézd meg, neked milyen, és kiderül, milyen ember vagy.

A gyűrűsujjad hosszabb

Ha a gyűrűsujjad hosszabb a mutatóujjadnál, akkor alapvető tulajdonságod a kedvesség. Hamar megtalálod másokkal a közös hangot, kedvességeddel szinte mindenkit leveszel a lábáról. Szeretsz kockázatot vállalni, mindent megteszel, hogy elérd a céljaidat, ám néha előfordul, hogy álmaid kergetése agresszivitásra sarkall. Jól bánsz a pénzzel, és a szerencsével sem állsz hadilábon. Tele vagy önbizalommal, ami az ismerkedésben is hasznodra válik. A rendszeres testmozgás az életed része, kitartásoddal képes leszel lefutni egy maratont is.

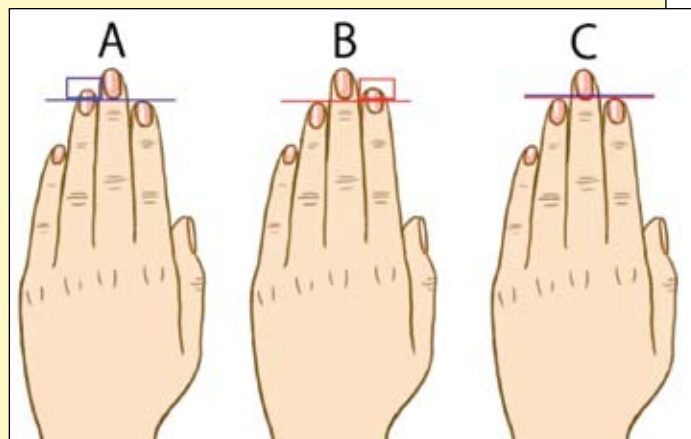
Remek értékesítő válhat belőled, cégvezetőként is megállod majd a helyed, de bátran választhatod a rendőri pályát is.

A mutatóujjad hosszabb

Ha hosszabb a mutatóujjad a gyűrűsnél, akkor öntudatoság és maximalizmus jellemző. Mindig a legjobbra törekszel, és gyakran vagy kritikus, elégedetlen önmagaddal. Minden apró hiba felbosszant, leginkább egyedül szeretsz dolgozni, csapatjátékosként nem jeleskedsz. Ennek ellenére nem vagy befelé forduló, csupán perfekcionista.

Jó a memóriád, szívesen beszélsz nagyobb tömeg előtt. Szereted a kihívásokat, és alig várod, hogy átvehesd az irányítást. Magabiztos vagy, vezetőként érzed igazán jól magad. Minden helyzetben feltalálod magad, képes vagy a higgadt és logikus gondolkodásra.

Kiváló politikus, író vagy tanár válhat belőled.

Egyforma hosszúságú a két ujjad

Ha a gyűrűs- és a mutatóujjad egyforma hosszúságú, akkor sokkal földhözragadtabb és békésebb természetű vagy, mint mások. Érzelmi stabilitás jellemző, jó modorral rendelkezelsz, romantikus partner vagy és kiváló csapatjátékos. Az a típus vagy, akinek bátran el lehet mondani titkokat, biztosan nem adja tovább másnak. A barátaid szívesen kiöntik neked a szívüket, megbíznak benned, és tudják, hogy együtt érző vagy. Örömmel segítesz másokon, magaddal azonban keveset törődsz. Éppen ezért hajlamos lehetsz a szorongásra, esetleg a depresszióra.

Kiegyensúlyozottság jellemző, félsz, hogy hibázol vagy megbántasz másokat, ezért inkább kétszer átgondolod, mit mondasz ki hangosan.

Remek ápoló, szociális munkás vagy terapeuta válhat belőled.

Újból forgat

Öt éve nem szerepelt filmben Daniel Day-Lewis, de most ismét kamerák elé áll. A Phantom Thread munkacímű film rendezője Paul Thomas Anderson, akivel a színész 2007-ben dolgozott együtt a Vértó olaj film kapcsán. Úgy tudni, hogy a rendező új filmalkotása ezúttal az ötvenes évek divatvilágába kalauzolja a nézőket. Daniel Day-Lewis egyébként az egyetlen férfi színész, aki három Oscar-díjat is kapott főszereplőként, A bal lábam, a Vértó olaj és a Lincoln című filmekben nyújtott alakításáért. Talán épp emiatt egyre ritkábban vállal filmeket, az ezredforduló óta eltelt 17 évben ez lesz csupán a hatodik szerepe. A Vértó olajon és a Lincolnon kívül a Scorsese-féle New York bandáiban, a felesége, Rebecca Miller által rendezett Jack és Rose balladájában, valamint a Kilenc című musicalben játszott.

Búcsúzik a Doki

Peter Capaldi úgy döntött, búcsút int a Ki vagy, Doki? sorozatnak, hogy egyéb munkáira koncentrálhasson. Egy interjúban jelentette be, hogy a sorozat tizedik évada lesz az utolsó, amelyben a rajongók még láthatják. Ezt követően lejár a szerződése, amit nem újít meg. A Ki vagy, Doki?, azaz a Doctor Who egy brit televíziós sci-fi sorozat. Egy rejtélyes, földönkívüli időutazó kalandjairól szól, aki magát Dokornak nevezi és TARDIS, azaz Time And Relative Dimensions In Space nevű időgéppel utazik időben és térben. A sorozat szerepel a Guinness Rekordok Könyvében is, mint a világ leghosszabb ideig műsoron levő sci-fi sorozata. Eredetileg ugyanis 1963 és 1989 között volt műsoron, 1996-ban egy televíziós filmet készítettek belőle, majd pedig ismét sorozatként 2005-ben sikeresen újraindították. A Doktor szerepét több színész is játszotta. Ezt a szereplőváltást a történetben regenerálódásnak hívják, azaz a Doktor új testet és személyiséget kap, de az emlékei megmaradnak. Peter Capaldi a 12. Doki volt.

Új Dűne készül

Frank Herbert A Dűne című, 1965-ben megjelent nagy sikerű könyve alapján 1984-ben készült film, mégpedig David Lynch rendezésében. A filmben egyebek közt Max Von Sydow, Patrick Stewart, Kyle Maclachlan és Sting is játszott. A Dűnéről ezúttal egy újabb filmadaptáció készül, ezúttal Denis Villeneuve rendezésével. Denis Villeneuve az elmúlt évek egyik legsikeresebb rendezője, a tavaly bemutatott Arrivel, azaz Érkezés című filmjét nyolc kategóriában jelölték Oscar-díjra. Ráadásul az idén egy másik kultuszfilmnek tartott sci-fi folytatását rendezzi, a Szárnyas fejvadász 2049-et. A Dűne kapcsán, úgy tudni, folytatásokban gondolkodnak, hiszen Frank Herbert a könyv sikere után folytatta regényét, amely lassan egy összetett regényciklussá nőtte ki magát, ennek ellenére az író haláláig sem tudta lezárni. Végül az író fia, Brian Herbert az apja utólag megtalált jegyzetei nyomán íróársával, Kevin J. Andersonnal elkészítette a várt befejezést. A ciklus lezárása mellett a szerzőpáros számtalan kiegészítővel is előhozakodott, amelyek a Dűne világára épülnek.

Az Oscar-díj után

Miután Leonardo DiCaprio tavaly végre megkapta az Oscar-díjat A visszatérő című filmben nyújtott alakításáért, úgy gondolta, valóban itt az idő visszatérni. Ezúttal a The Black Hand című film főszereplőjeként és producereként. A film az olasz maffia amerikai „beágyazódásáról” szól. DiCaprio Joe Petrosino New York-i zsarut alakítja, akit az „olasz Sherlock Holmesként” emlegettek az 1900-as évek elején, amikor Olaszországból bevándorló gengszterek emberablással zsarolták ki pénzt hozzátartozóiktól. A törvénytisztelő olasz családok utálták ezeket a bűnözőket, és habár meg voltak félemlítve, titokban igyekeztek segíteni Petrosinónak. A film Stephan Talty azonos című dokumentumregénye alapján készül. Ő írta egyébként A Captain's Duty című könyvet is, amelyből a 2013-as Oscar-jelölt Phillips kapitány című Paul Greengrass-film készült Tom Hanks főszereplésével.

Koncertek februárban

Atél ugyan korántsem a zenei fesztiválok időszaka, de még így is akadnak formációk, együttesek és szólóelőadók, akik turnézhatnak és élő fellépésekkel igyekeznek elkápráztatni a közönséget. Nemrég arról számoltunk be, hogy a Gregorian Belgrádban és Budapesten is koncertezik, az alábbiakban pedig azokról szólunk, akik e hó második felében lépnek fel a magyar fővárosban. Ha élőben nem is sikerül látni őket, de a zenei megosztókon megismerhető a zenéjük.

A különös Jethro Tull

A Jethro Tull – Ian Anderson koncertre 18-án kerül sor a Budapesti Kongresszusi Központban. A három évvel ezelőtti, nagy sikerű fellépés után egy újabb, kedvenc dalokat összefogó programmal tér vissza a zenekar, egyes zeneszámok pedig teljesen új hangszerelésben lesznek hallhatóak. A Jethro Tull brit együttes a távoli hatvanas években alakult. Alakulásuk egyes források szerint 1967-re tehető, így a Jethro Tull valójában egy 50 éves, a mai napig is aktív zenekar. Zenéjüket Ian Anderson sajátos éneklési stílusa, páratlan fuvolajátéka és szokatlan, meglehetősen összetett dalszerkesztés jellemzi. Kezdetben csak blues rockot játszottak, ám zenéjük azóta klasszikus, kelta és art rock elemeket is egyesít magába. Pályájuk kezdeti szakaszán sok zenekarról vettek példát, de később sikerült egy sajátos, könnyen felismerhető, csak rájuk jellemző stílust kialakítaniuk. Azóta inkább ők szolgálnak ihletésül más együtteseknek, ha másban nem, hát a kitartásban és az egyedi hangzás elérésében.

Against The Current, az új kedvenc

Első alkalommal érkezik Magyarországra az amerikai Against The Current pop-rock, pop-punk együttes. A koncertre február 26-án a Dürer Kertben kerül sor. Az Against The Current új zenekarnak számít, Dan Gow, Will Ferri, Joe Simmons és Jeremy Rompala alakította 2011-ben. A két utóbbi időközben távozott, Dan Gow és Will Ferri pedig Chrissy Costanzaval egészült ki, ő lett egyben az együttes énekesnője is. Kezdetben ismert dalokkal hívták fel magukra a potenciális rajongók figyelmét, majd pedig kialakították saját hangzásukat és immár saját dalokkal járják a világot. Első középlemezüket Infinity címmel önerőből adták ki 2014-ben, akárcsak a Gravity EP-t a következő

évben. Első stúdiólemezüket, az In Our Bones tavaly májusban jelent meg. A lemezen hallható zeneszámok is biztosan felcsendülnek majd a koncerten, de néhány átdolgozásra is lehet számítani.

A mindig elbűvölő Lindsey Stirling

Másnap, azaz 27-én Lindsey Stirling tart lemezbemutató koncertet a Papp László Budapest Sportarénában. Az amerikai Lindsey Stirling zeneszerzéssel is foglalkozik, de legfőképpen páratlan hegedűjátékáról ismert, amelyhez saját koreográfiát párosít. Előszeretettel kísérletezik azzal is, hogy a hegedűjátékot hiphoppal és dubsteppel kombinálja. Lindsey Stirling tíz évvel ezelőtt a YouTube-on saját csatornát hozott létre és elkezdte feltölteni a zenéjét. Ezek után az amerikai Got Talent tehetségkutató műsorba jelentkezett, innen pedig zöld fényt kapott a világhírnévhez. Az elmúlt években sok ismert dalt alakított saját stílusra, számos sztárral működött együtt, de saját dalaival is nagy sikert aratott. Tavaly augusztusban jelent meg harmadik lemeze, a Brave Enough, amelyet a The Arena című dallal harangozott be. Lindsey Stirling ezzel az albummal indult turnéra.

Jelige: „KA060BS”

Kedves Bizi!

Ötödikes fiú vagyok és egy hatodikos lányba vagyok szerelmes!

Mivelhogy szégyenlős vagyok, nem merem elmondani neki, hogy szeretem. Az egyik barátom tud róla, de ő is csak keveset. Nem tudom, mitévő legyek!

És félek, ha megtudja, mindenkinek elmondja, és mind a négy magyar osztály ezzel fog cikizni. Mivelhogy az osztályom olyan, hogy ha valakit cikizni tudnak, akkor aztán kihasználják az alkalmat! Nem gondolnak arra, hogy a másíknak milyen lehet! Segíts!!!!

Válasz:

Kedves KA060BS! Ne haragudj, hogy így, az általam számodra megadott jelisével szólítalak meg, leveledben ugyanis nem volt jelige, ami általában biztosítja a levélíró névtelenségét és azt, hogy ha több hasonló tartalmú levél van, felismerje a sajátját. Igazad van, hogy érzelmeiddel nem tárukolozol ki a többieknek, és óvatos vagy. Ha valakinek el szeretnéd mondani a dolgaiddat, érzéseidet, kételyeidet, akkor inkább a naplónak „mondjad” el ezeket. Nem hiába vezettek naplót az emberek évszázadokon keresztül. Manapság persze a papírfarmájú naplók mellett, sokkal modernebb formái is vannak a naplóírásnak. Itt a számítógépre és a virtuális világban tárolható dokumentumokra, naplókra gondolok. De ha vállalni mered a nyilvánosságot, blogot is vezethetsz napról napra. A blog a Wikipédia meghatározása szerint „... egy olyan, periodikusan újabb bejegyzésekkel bővülő weboldal, amely ezek sorozatából áll, függetlenül attól, hogy mi az oldal témája, formája és hogy nyilvánosan elérhető. ... Témája sokrétű: lehet interneten közzétett személyes, egyéni napló, de lehet egyéni vagy csoportos politikai véleménynyilvánítás vagy üzleti jellegű kommunikáció eszköze is, és lehetségesek tematikus blogok is.” Bármilyen formában, de a benned feszülő érzések, gondolatok megfogalmazódnak, és amikor közölted őket, kimondtad vagy leírtad, csökken a feszültség is. Tudományos kutatások is fellelhetők, amelyek a naplóírással foglalkoznak és azokkal a hatásokkal, amelyek az egyént érik, ha az ember rendszeresen leül, végiggondol, megfogalmaz és ír. Véleményem szerint gyógyító erejű az is, ha csak írunk, különösebb felkészülés nélkül, amikor az ember kiírja magából azokat a traumatikus, stresszes vagy érzelmeikkel telített élményeket, amelyekben része volt. Ez segít a nehezebb helyzetek feldolgozásában. Tudnod kell azt is, hogy ha az ember csak úgy leül és gondolkodik valamin, nem tud annyira jól fókuszálni, mint amikor leírja a gondolatait. Ráadásul könnyebb túllépni a nehézségeken, ha látjuk, hogy a probléma ott van előtünk a papíron, oda letettük, feldolgoztuk

és rácsuktuk a napló, a könyv fedelét. Emellett, inkább a lány felé fordulj, és figyeld meg, hogyan viselkedik, amikor köszönsz neki/**nekik** (mert a többes szám a te esetében védőpajzsként működhet). Figyeld meg, mutat-e érdeklődést irántad, visszaköszön-e, mosolyog-e rád, amikor elmész mellette, stb. Ha ezek a jelek megvannak, akkor gondolkodhatsz a következő lépésről. Közös ismerősöket is felkutatathatsz magadnak, akikkel több időt tölthetsz együtt, növelve annak a lehetőségét, hogy egy társaságban lehessetek. A többi pedig, sajnos, nem tőled függ! Ha nem jön össze a dolog a lánnyal, ne csüggedj, mert ezek csak az első lépések az érzelmi kapcsolatok világának megismerésében, és ismert tény, hogy az első lépések nem szoktak mindig sikeresek lenni. Időközben dolgozz azon, hogy növeld az önbizalmadat, és csökkentsd a szégyenlősségedet! Mozogj sokat, mert a mozgás jól tesz a testünknek és a lelkünknek is! Keress magadnak valamilyen sportot, amit akár rekreációként üzhetsz, amely révén új ismereteket köthetsz, barátkozhatsz régi és új barátokkal. És előbb-utóbb biztosan találkozol azzal a lánnyal, aki viszonzza majd az érzelmeidet.

Jelige: „Zsé”

Kedves Bizi! Hatodikos lány vagyok és szerelmes egy 18 éves fiúba. Mindenki tudja, hogy belelúgtam, és a barátai piszkálják, hogy én egy kis taknyos vagyok. Mondták egyesek, hogy tetszek neki, mások viszont, hogy szóba sem jöhetnek a korkülönbség miatt. Amikor a barátaival van, rám se néz, de ha nincsenek a közelben, látom, hogy tetszek neki. Nagyon szeretem, és nem tudom, mit csináljak?!

Válasz:

Kedves Zsé! Ebben a pillanatban túl nagy a korkülönbség köztetek, hisz te még valójában gyerek vagy, még akkor is, ha nőies formáid vannak, ő pedig már felnőtt férfi minden szempontból. Még akkor is, ha tetszel neki, nem valósulhat meg a kapcsolat köztetek. Inkább fordulj a kortársaid felé, azokkal barátkozz. Legyél türelmes önmagaddal, ne siess a nagybetűs ÉLETBE, mert mindennek megvan a maga ideje. Ne engedd meg magadnak, hogy ország-világ foglalkozzon az érzelmeiddel, mert lesznek, akik élvezettel fognak piszkálni, és megkeseríthetik az életedet. Tehát, TŰRELEM!

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

TESZT

Milyen szórakozás való neked?

1. Milyen sportot szeretsz az itt felsoroltak közül?

- Vízi sportokat, pl. úszás. (1 pont)
- Labdás sportokat, pl. tollas, pingpong. (3 pont)
- Terepsportokat, pl. futás, bicajozás. (2 pont)

2. Mit szeretsz csinálni a szabadidődben?

- Sportolni. (2 pont)
- Tévézni, számítógépezni. (3 pont)
- Olvasni. (1 pont)

3. Hogyan képezed el a legjobb hétvégéd?

- Elmegyek egy kiállításra, vagy városnéző túrára megyek. (1 pont)
- Egy klassz versenyre megyek, vagy a barátnőimmel egy jó helyre. (2 pont)
- Táborba megyek, vagy a barátnőimmel pizsibuliba. (3 pont)

ÉRTÉKELÉS

3-4 pont:

Neked a legjobb az, hogyha elmész a barátnőiddel úszni vagy szaunázni. Menj el egy élményfürdőbe vagy egy moziba, mindkét helyen jól éreznéd magad a barátnőid társaságában.

5-7 pont:

Te imádsz sportolni, soha le nem mondasz róla. A legjobb szórakozás számodra, ha elmész a barátnőiddel sportolni vagy a városban bókászni.

8-9 pont:

Menj el mindenképpen a barátnőidhez, vagy szervezzetek közös programot! Jól fogtok szórakozni, bármit is csináljatok együtt.

A rettenetes gulág

A mikor Sztálin az 1920-as években átvette a Szovjetunió vezetését, megkezdődött a hosszú, évtizedekig tartó rémuralom, amely eltartott egészen haláláig, 1953-ig. Így a második világháború idején és az azt követő időszakban is a kommunista diktátor döntött a nagy ország népének sorsáról. A sok szörnyűség, amelyen a nép átment, megkeserítette az emberek mindennapjait. Egy szó azonban mindenkiben háborzongató félelmet váltott ki: gulág.

Az elnevezés gyakorlatilag egy rövidítés, annyit jelent, hogy „Javítómunka-táborok Főigazgatósága” (Glavnoje upravlenyje iszpravitelno-trudovih lagerej). Valójában a munkatáborok rendszerét kell értenünk rajta. A Szovjetunió minden részén létrehoztak ilyeneket. A cél a szükséges munkaerő biztosítása és a büntetés, elsősorban a politikai ellenfelekkel való leszámolás volt.

Sztálin szovjet diktátor, a gulág-rendszer megteremtője

Az első ilyen létesítményeket nem sokkal az 1917-es bolsevik forradalom győzelme után hozták létre, de az igazi elterjedésük Sztálin idejében, az 1930-as évek elején kezdődött. A legszörnyűbb időszak az 1930-as évektől az '50-es évek derekáig tartott. A munkatáborokat sokszor olyan területeken alakították ki, amelyek földrajzi fekvésüknél fogva zord éghajlatúak voltak, kedvezőtlen életkörülményekkel. A legjobb példa erre Szibéria, ahol a legszörnyűbb táborok voltak. A híresebbek közé tartozik a Perm 36. elnevezésű, amelyben a foglyok fát vágtak egész nap a közeli erdőben, néha akár -40 fokos fagyban is.

Kik kerültek a gulágba? A hatalom ellenfelei, politikai elítéltek, hadifoglyok. A foglyokat napi 10-12, esetenként 14 órán át a legnehezebb munkákra kényszerítették, életkörülményeik siralmasak voltak. Hasonló volt a helyzet, mint a nácik haláltáboraiiban a második világháború idején. Az elhalálozások száma óriási volt. Ha nem sérülés, vagy a nehéz munka, akkor betegség vagy éppen az örök oltották ki a foglyok életét. A nők helyzete talán még súlyosabb volt, mivel mindemellett még az erőszak minden formájának is ki voltak téve. Az emberélet ezekben a táborokban nem jelentett semmit, a halott foglyok helyére hamarosan újak kerültek. Kevesen éltek túl a gulágot.

Sztálin halála sokak számára nagy megkönnyebbülést jelentett. Már a következő évben megkezdődött a politikai foglyok szabadon bocsátása. A munkatáborokat később felszámol-

Mindennapi élet a gulágban

ták. 1960. január 25-én hivatalosan is megszűnt a gulág-rendszer a Szovjetunióban. Enyhébb formájában és kisebb mértékben azonban hasonló intézmények még fennmaradtak sokáig, állítólag egészen Gorbacsov koráig, tehát a Szovjetunió széteséséig.

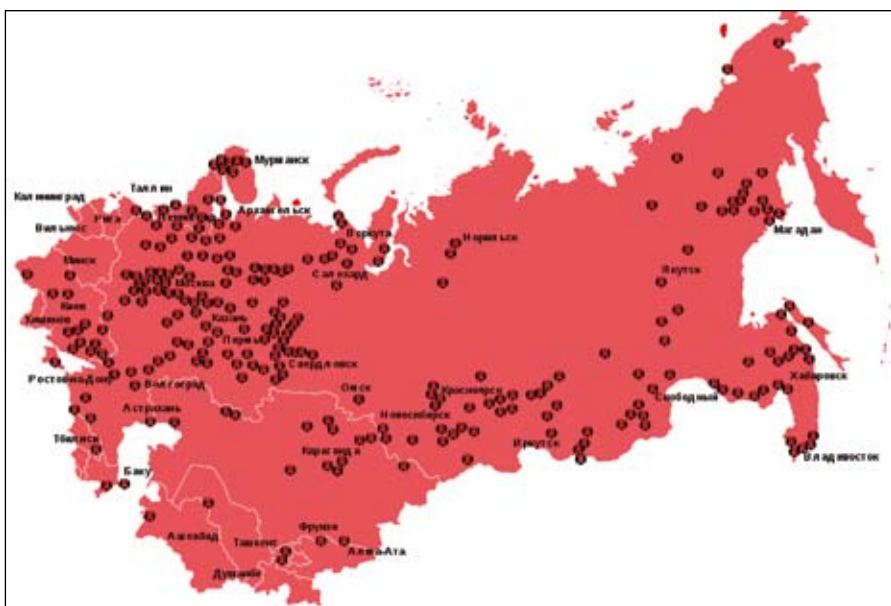
Sok híres ember, közöttük művészek, tudósok, írók is megjárták ezeket a szörnyű munkatáborokat.

A munkatáborok egyik legismertebb lakója **Alekszandr Solzsenyicin** orosz író volt. Solzsenyicin 1970-ben megkapta az irodalmi Nobel-díjat, de nem vehette át személyesen, mert a Szovjetuniótól nem kapott kiutazási engedélyt. Később A GULAG szigetvilág című művében a saját tapasztalatai alapján írt a munkatáborok-

ról, ezért pedig kizárták az írószövetségből és megfosztották állampolgárságától. Solzsenyicin több mint húsz évig élt az Egyesült Államokban, és csak a Szovjetunió széthullása után térhetett haza. 2008-ban halt meg.

Meg kell még említeni, hogy a második világháború után a magyarokat „csak egy kis munka” megjegyzéssel vitték a táborokba. A málenkij robot (oroszul malenjkaja rabota) azonban évekig eltartott, sőt nem ritkán évtizedig is. A háborúban győztes oroszok egyszerűen összeszedték az életerős, munkaképes fiatalabb férfiakat és nőket, s azzal, hogy egy kis munkára viszik őket, gyűjtőtáborba hurcolták, ahonnan csak néhány év vagy évtized múlva szabadultak.

Gyarmati Balázs történész

A munkatáborok hálózata a Szovjetunióban

Húszmillió áldozat

Sztálin rémuralma alatt a Szovjetunióban mintegy 20 millióan veszítették életüket, nagy részük éppen a munkatáborokban. Sajnos a foglyok között rengeteg magyar is volt, egyes források szerint mintegy 600-800 ezerre tehető a számuk. Róluk emlékezik meg a magyarság a gulág-emlékévkben, amely most, februárban fejeződik be.

Rajzóra

Rajzóra van az iskolában, kérdi a tanár:
 – Móricka, te mit rajzoltál?
 – Egy tehenet, amelyik a mezőn legel.
 – Na de Móricka, teljesen üres a papírod, hol van itt a tehén?
 – Az előbb mondtam: elment a mezőre legelni!

Móricka a gyógyszerért

Móricka bemegy a gyógyszerért, és kérdezi:
 – Fájdalomcsillapítójuk van?
 – Mid fáj? – kérdi a gyógyszerész.
 – Most még semmi, de ha apunak megmutatom az intómet...

Öreg kémény

– Mit mond az öreg kémény, ha már elfáradt?
 – ???
 – Megyek, ledőlök egy kicsit...

Mobilos szőke a moziban

A moziban épp elkezdődik a film, amikor a sor közepén egy szőke nő feláll, és sűrű bocsánatkérések közepette elkezd kievickélni a sorból. Az egyik néző megkérdi tőle:
 – Mi az, miért megy ki, most kezdődik a film!
 – Mert pont az előbb mondták be, hogy kapcsoljuk ki a mobiltelefonokat, én meg az enyémet kint hagytam a kocsiban.

Tévé vagy újság

– Miért jobb az újságok, mint a televízió?
 – Próbáltál már legyet tévével agyoncsapni?

Enyhítő körülmény

– Mintha már láttam volna magát valahol!
 – mondja gyanakodva a bíró a vádlottnak.
 – Igen, uram! – szól az reménykedve.
 – Tavaly télen én adtam hegedűórákat a fiának.
 – Ja persze, emlékszem. Húsz év!

Út az operába

Egy elegánsan öltözött férfi az utcán megkérdezi egy hegedűtossal sétáló urat:
 – Mondja, hogy jutok el az operába?
 – Gyakorlással uram, sok-sok gyakorlással!

Bicikliző paraszt

A paraszt bácsi biciklizik, megállítja a rendőr.
 – Uram, meg kell, hogy bírságozzam, mert ittasan kerékpározik, nincs lámpája, laza a kormány... 2000 dinár a büntetése. Erre kezd nevetni a paraszt, a rendőr nem bírja szó nélkül és megkérdi:
 – Hát most meg mit nevet?
 – Mögöttem jön a Sanyi, de neki még biciklije sincs, ő mit fog fizetni...

Cipőfűző

Az öt éves Móricka anyukája bemegy a gyerekszobába, és látja, hogy a kislfia ül a szőnyegen és sírdogál.
 – Mi baj, drágám? – kérdezi tőle.
 – Most jöttem rá, hogy hogy kell bekötni a cipőfűzőmet.
 – Hát ez igazán jó hír! Miért kell ezért pityeregni?
 – Mert ezután egész életemben nekem kell majd bekötnöm!

Alszol?

– Alszol?
 – Nem.
 – Van egy ezresed?
 – Alszom.

Fázik

– Mit csinál a skót, ha fázik?
 – ???
 – Közelebb ül a gyertyához!
 – És mit csinál, ha még mindig fázik?
 – ???
 – Meg is gyújtja!

Szardínia

– Apu, mit esznek a ragadozó halak?
 – Kisebb halakat, például szardíniát.
 – És hogyan tudják fölbontani a konzervdobozt?

Téglák

Megy egy ember a sivatagban egy-egy téglával a hóna alatt. Találkozik egy másikkal, aki megkérdezi:
 – Minek neked azok a téglák?
 – Te nem érted? Ha jön az oroszlán, eldobom, és akkor gyorsabban tudok futni.

Nagybőgő

Lacikát először vizsik komolyzenei hangversenyre. A gyerek meglehetősen unja az egészet, fészkelődik, majd megkérdezi:
 – Anyu, az mi annak a bácsinak a kezében?
 – Az a nagybőgő.
 – És ha sikerül végre kettévágnia, akkor hazamehetünk?

Csaló

Rendőrök lekapcsolnak egy csalót, aki az örök élet tablettáit árulja. Bíróra kerül az ügy, a bíró kérdezi:
 – Vádlott, volt már büntetve ezelőtt?
 – Igen bíró úr, először 1314-ben.

Dőlt betűvel

– Jean, legyen szíves, döntse meg egy kicsit az asztalt!
 – Miért, uram?
 – Dőlt betűvel szeretnék írni.

Pattogatott kukorica

Egy idős férfi moziba megy. Megveszi a jegyét, majd beáll a sorba pattogatott kukoricát venni. Amikor meghallja, hogy 2 dollárba kerül, megszólal:
 – Amikor én utoljára moziban voltam, még csak 10 cent volt a pattogatott kukorica.
 – Uram, akkor nagyon fogja élvezni az előadást, ugyanis most már hangja is van a filmnek!

Mellékutca

– Jean! Mi volt ez a csörömpölés az utcán?
 – Egy autó be akart fordulni a mellékutca, uram.
 – És?
 – Nem volt mellékutca.

Feledékeny házaspár

A házaspár már két órája autózik, amikor a feleség a fejéhez kap, és felsikolt:
 – Úristen, forduljunk vissza! Bedugva hagytam a vasalót, le fog égni a ház!
 – Á, dehogyan fog leégni! – feleli a férj. – Én meg nyitva felejtettem a kádcsapot a fürdőszobában...

Tragacs

Rozoga autó áll be a benzinkúthoz.
 – Tele kérem – mondja a sofőr a kutasnak. A kutas végignézi az autót, és megkérdezi:
 – Biztos, hogy elmegegy még annyit vele?

Zsiráförkölt

Egy étterem ablakában ez a reklámtábla áll: „Ha olyat rendel, amit nem tudunk teljesíteni, fizetünk 5000 dinárt!”
 Egy vendég kipróbálja, bemegy és friss zsiráförköltet rendel. Aztán megdöbbenve látja, hogy bevezetnek a konyhába egy zsiráfot. Eltelik fél óra, majd kijön egy pincér, és szó nélkül letesz egy ötezet az asztalra.
 – De miért, mi történt? Hiszen az előbb vezették be a zsiráfot a konyhába.
 – Igen, zsiráfunk van, de sajnos a krumpli elfogyott...

Gyakori helyesírási hibák

HELYES	HELYTELEN
„idézőjel”	“idézőjel”
... („három pont”)	... (három darab pont)
0-t, 0-s	0-át, 0-ás
1-gyel	1-el
1-je	1-e
2003. január 5.	2003 január 5.
2-t	2-öt
2-vel (több)	2-el (több)
3-mal	3-al
4-gyel	4-el
5-tel	5-el
6-tal	6-al
7-tel	7-el
8-cal	8-al
9-cel	9-el

Honnan került nyelvünkbe a csaj szó?

Bizony nem friss jövevény a csaj minálunk. Már a háború előtt ismerték; Gelléri Andor Endre le is írta a szót, persze a művészi hatás érdekében, az *Egy önérzet története* című könyvében. Az *Anyanyelvi Kaleidoszkópból* tudjuk, hogy még ennél is nagyobb múltja van a mai ifjúsági nyelvben oly gyakori csaj kifejezésnek. Tolvajnyelvi szóként főleg „szerető” jelentésében 1900-tól kezdve vannak rá adataink. Csaknem valamennyi szótárunkban megtalálható. Cigány eredetű szó, a fiúgyermek jelentésű „csávó” nőnemű párja. Megfelelői megvannak az indoeurópai nyelvekben, így a latinban is. Mindent egybevetve a *csaj* a mi nyelvünkben legalább hetvenszázéves, végső fokon pedig több ezer éves.

Hol a macska, egyáltalán milyen macska?

(Megoldás: a középső fásornak szinte a tetején keresd!)

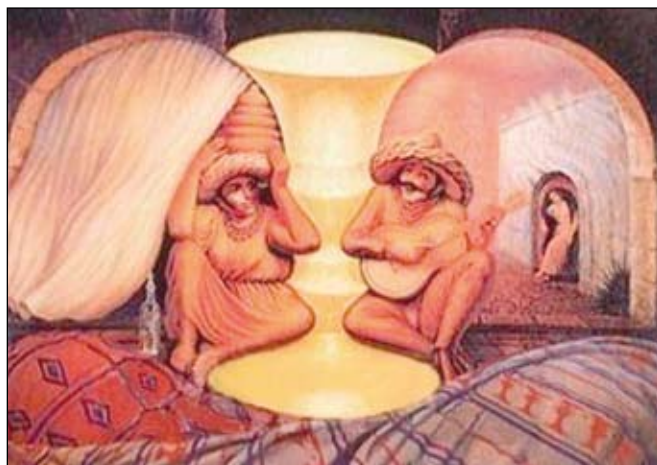
JÁTSSZUNK MÁST!

Mire való?

Ezt a játékot akkor jó játszani, amikor nem lehet kint tartózkodni. Ketten is játszhatjátok, de ha többen vagytok, még szórakoztatóbb. Minden játékosnak azonos számú papírszeletke és egy írószerszám kell. A papírokat rakjátok két kupacba. Az egyik kupacban lévő papírokra ilyen kezdetű szöveget írtok: Mire való a... – a pontok helyére bármilyen tárgy neve kerüljön. A másik kupacban lévő cetlikre pedig a következő szöveget írtok: Arra, hogy... – a pontok helyére írtok oda a tárgy használatát. Ha az írással megvagytok, hajtogassátok össze a papírszeleteket, és jól keverjétek össze mindkét kupacot.

Sapkát vagy dobozt is felhasználhattok erre, ezek híján egy-egy zacskó is megfelel. Ezután kezdődhet a játék. Mindenki húz egy-egy cetlit a kupacokból. Először onnan, ahol a tárgyak vannak, aztán onnan, ahol a használatuk. Mindkettőt felolvassa. Persze ilyesmik lesznek hallhatók: Mire való a kerékpár? Arra, hogy ropogósra süssük. A nevetés garantált. Jó szórakozást!

Hány embert látsz?

(A megoldás: 1)

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Ideai 3. számunkban egy csodálatos festményt tettünk közzé, és arra voltunk kíváncsiak, mi hiányzik róla. Meglepően sok helyes válasz érkezett be, a levelekben szinte rendre ott állt a pontos válasz, és egy kis többlet is. Merthogy a pontos válasz: a festményről a fülbevaló hiányzik. Azt mi tüntettük el **Jan Vermeer van Delft: Leány gyöngy fülbevalóval** című festményéről. Az 1665-ben festett portré *Turbános nő* címen is ismert, mégis a 2003-as angol-luxemburgi játékfilm (Leány gyöngy fülbevalóval címen Scarlett Johanssonnal és Colin Firth-tel a főszerepben) tette világszerte igazán ismertté.

A megfejtők közül a szerencse a **zentagunaraszi Kadvány Kitti**re, az **Október 18. iskola ötödikes tanulója**ra mosolygott. Könyvjutalmát a jövő hónap elején postázzuk.

Eheti nyereménykérdésünk megfejtése sem okozhat nagy fejtörést. Fel kell ismernetek a képen látható kontinent. Megírhajátok: hányan lakják, hány ország alkotja. A választ mielőbb küldjétek el címünkre, legkésőbb 2017. március 1-jéig. Levél-címünk: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs A helyes választ beküldők között egy jutalomkönyvet sorolunk ki, amit a jövő hónap elején postázzunk.

Kérjük, a nevek mellett tüntessétek fel iskolátok nevét, az osztályt és a lakcímet is. Köszönjük!

Átvették a jutalmat

Ritka alkalom volt számunkra, hogy nyereménykérdésünkre fél, sőt több mint fél osztály beküldte a helyes megfejtést. Ez a **szabadkai J. J. Zmaj iskola 3. c osztályából** érkezett, majd úgy adódott, hogy épp rájuk mosolygott a szerencse. Az ajándék átvételét megörökítették, és a fotóval együtt azt üzenték: „Köszönjük a jegyzetfüzetet, nagyon megörültünk neki! Igyekszünk a jövőben is helyesen válaszolni a feltett kérdésre.”
Ügy legyen!

A felsőhegyi iskolások meseillusztrációi Hódmezővásárhelyen

A Wass Albert Irodalompartoló Egyesület Amár több éve meghirdeti képzőművészeti pályázatát, melyhez az erdélyi magyar író és költő mesegyűjteményei szolgálnak alapul. A Tavak könyve, az Erdők könyve, illetve más írásai ihlették a szabadon választott technikával elkészített műveket. A meseillusztrációs pályázatra már több éve sikeresen küldenek diákrajzokat a Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola pedagógusai.

Az idei pályázat legsikeresebb tanulói: **Nagy Tamás, Boros Krisztián és Vörös Trisztán** a 2. osztályból, **Csonti Melinda** tanítónő felkészítésével, **Jerotijevity Lázár és Deák Viola** az 1. osztályosok közül, **Berecz Gábor Zsuzsanna** osztályából. A legeredményesebb felsős tanulók: **Bajusz Ákos, Nagy Valentina, Jovanovity Nina és Kalmár Leona** (5. oszt.), **Molnár Krisztián** (6. oszt.), **Sáfrány Tibor** (7. oszt.), **Pavlovity Krisztián** (8. oszt.). A felkészítő tanítók elmondása szerint a gyerekek nagy örömmel készülnek a pályázatokra, legtöbbször az egész osztály

rajzaikat beküldik. A látványos, színes és kombinált rajztechnikákat részesítik előnyben. A pedagógusok is elismerettel járnak ilyen jellegű továbbképzésekre.

A rajzokból készült kiállítás megnyitójára és az ünnepélyes eredményhirdetésre február 6-án, hétfőn 15 órakor került sor a hódmezővásárhelyi Németh László Városi Könyvtár és Pósa Lajos Gyermekkönyvtár előcsarnokában. A kiállítás csaknem két héttig volt megtekinthető.

Rúza Mária

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Maticе srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

BETHLEN GÁBOR
Alap

70 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Tóth Eszter** ■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasma@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel)

■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken

■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs